

URIERUL UCRAINEAN

Luptați și veți învinge!

М. Улещук

Serie nouă, nr. 483-484 / iulie 2023

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

ZIUA CREȘTINĂRII RUSIEI KIEVENE ȘI ZIUA STATULUI UCRAINEAN

„Ziua Creștinării Rusiei Kievene” sau „Ziua Botezului Rusiei Kievene” este o sărbătoare națională a Ucrainei, stabilită prin decretul Președintelui Ucrainei, Viktor Iușcenko, cu nr. 668/25.06.2008, intitulat „Despre Ziua Botezării Rusiei Kievene – a Ucrainei”.

Această dată a fost decretată în ziua cinstirii memoriei cneazului Volodymyr I Sveatoslavyci, la 28 iulie (cf. calendarului iulian neîndreptat), cel care, în anul 988 (sau 6496, cf. vechii cronologii a erei bizantine) îi creștinase pe kieveni (cu timpul, a fost creștinat restul teritoriului statului Rusi-Ucraina), el însuși primind taina botezului în apele râului Poceaina, afluent al Niprului, sub rugăciunile rostite de preoți, dobândind numele Vasyli (Vasile). De subliniat faptul că această dată reprezintă începutul creștinării în masă a kievenilor și a neamurilor trăitoare în acea vreme în Rusia Kieveană, pentru că primirea creștinismului la Kiev avusese loc cu mult înainte (de ex.: Olha, soția cneazului Ihor Riurykovyci, regent al tronului de la Kiev pentru fiul său Sveatoslav, tatăl lui Volodymyr, primise botezul în anul 957, la Constantinopol; Askold și Dir au fost creștinați cu mai bine de un secol înaintea lui Volodymyr ș.a.).

Preliminariile botezului creștin al ucrainenilor kieveni în urmă cu 1035 de ani au fost câteva evenimente geopolitice ale vremii: ajutorul cerut de împăratul bizantin Vasile al II-lea (fiul lui Roman al II-lea) lui Volodymyr în lupta împotriva uzurpatorilor tronului din Constantinopol; dorința lui Volodymyr de a se căsători cu Anna Porfirogeneta, sora lui Vasile al II-lea; asediarea de către Volodymyr a orașului bizantin Herson (Korsun) din Crimeea și altele. Împăratul bizantin Vasile al II-lea ar fi fost de acord ca Anna să devină soția lui Volodymyr (după ce acesta, prin solii pe care i-a trimis la Constantinopol, dăduse un ultimatum: „Dacă nu-mi dați fata, vă iau și capitala”) cu o singură condiție: cneazul Kievului „se angajează să fie botezat împreună cu întregul popor al țării sale, căci și ei sunt un neam mare”. Imediat după creștinare, statul lui Volodymyr începe să cunoască o dezvoltare rapidă pe toate planurile, devenind o superputere a Europei. Suprafața Rusiei Kievene (882-1240) ajunge spre sfârșitul domniei lui Volodymyr să fie de 800.000 de km², iar, la mijlocul secolului al XII-lea, de 1,3 milioane de km² (pentru comparație, de aprox. 2,5 ori mai mare decât suprafața actuală a Franței), întinzându-se, la nord, până de la actualul St. Petersburg, iar, la sud, până la granițele României și gurile Dunării. Populația Rusiei Kievene din acea perioadă era de cca 7,9 milioane de locuitori, iar numărul orașelor înaintea cuceririi Kievului de către mongoli (decembrie 1240) era de 300.

Atât în timpul vieții, cât mai ales după moartea sa în anul 1015, lui Volodymyr I, urmașul cneazului Rurik (Riurik), cneaz al Novgorodului (970-988) și Mare cneaz al Kievului (979-1015), i-au fost atribuite titlaturi precum Volodymyr cel Mare, Volodymyr Botezătorul, Volodymyr Frumos-Soare, Volodymyr cel Sfânt, fiind venerat de Biserica Ortodoxă Ucraineană ca sfânt cu titlul de *Întocmai cu apostolii* sau *Asemeni Apostolilor*.

Textele bisericești ucrainene vechi, inclusiv cele belaruse susțin că primele dovezi clare privind venerarea sfînteniei cneazului Volodymyr Sveatoslavyci al Kievului datează din prima jumătate a secolului al XVII-lea, deși la moscoviți (Cnezatul Moscoviei) acestea ar fi apărut la sfârșitul secolului al XIV-lea, când, în calendarul evanghelic al anului 1380, Volodymyr ar fi fost numit „sfânt”. Potrivit unor cercetători ucraineni, prin astfel de acțiuni, cnejii Moscovei încercau să-și asigure, în mod fraudulos, dreptul la moștenirea Rusiei Kievene.

Pe teritoriul Ucrainei, cinstirea moaștelor lui Volodymyr a început-o Petru Movilă, mitropolitul Kievului, pe care le găsisese, în anul 1635, printre ruinele Bisericii Zeciuielii (Десятинна церква), construită de Volodymyr însuși, între anii 989-996. Se pare că, de atunci, Volodymyr a fost proclamat *Sfânt Egal cu Apostolii*, un sfânt autohton, patronul Mitropoliei Kievului și al Rusi-Ucrainei.

Cu timpul, tradiția cinstirii lui Volodymyr ca sfânt al Bisericii Ortodoxe Ucrainene a fost adoptată și de cea Greco-Catolică.

Începând cu anul 2022, în aceeași zi de 28 iulie, Ucraina mai are o zi națională, „Ziua Statului Ucrainean”, consfințită prin decretul Președintelui Ucrainei, Volodymyr Zelenskyi, din data de 24 august

(Continuare la pagina 3)

Ioan HERBIL

Din sumar:

- ◆ Din agenda deputatului UUR ➤ pag. 2
- ◆ Cronica activității UUR ➤ pag. 4, 7
- ◆ Festivalul etniilor bănățene ➤ pag. 8
- ◆ Concursul Național „Istoria și Tradițiile Ucrainenilor din România” ➤ pag. 9
- ◆ Gala premiilor Uniunii Scriitorilor din România pentru anul 2022 ➤ pag. 11
- ◆ Ultimul clopoțel la Școala din Negostina ➤ pag. 12
- ◆ 770 de ani de la încoronarea lui Danylo Halyțkyi, la Cluj ➤ pag. 13
- ◆ Congresul ucrainenilor adventiști din România, la Suceava ➤ pag. 14
- ◆ Copiii ucraineni ai Filialei Arad, la Timișoara ➤ pag. 15
- ◆ Pastorația vârstnicilor ➤ pag. 16

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂȚENI

În cadrul unui eveniment public, reprezentanții Vicariatului Ortodox Ucrainean din România, precum și cei ai administrației publice locale din comuna Remeți, i-au semnalat deputatului Nicolae-Miroslav Petrețchi o situație, cel puțin ciudată, cu care se confruntă comuna de peste cinci ani.

Mai exact, în anul 2015, s-a solicitat refacerea instalației electrice a Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Remeți, fiind încheiat și un contract de execuție a lucrării.

La scurtă vreme, Consiliul parohial a descoperit că suma de achitat, pentru care a fost demarată procedura de executare, nu reflectă costurile reale și calitatea lucrărilor efectuate, concluzie confirmată și de o expertiză solicitată în acest sens.

Drept urmare, conducerea Bisericii Ortodoxe Ucrainene Remeți a depus o plângere penală la organele judiciare din Sighetu Marmăției, jud. Maramureș, însă, din 2018 și până în prezent, nu a primit nicio rezoluție, nu a fost audiată nicio persoană și nu s-a solicitat niciun document.

În consecință, Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a semnalat această situație ministrului justiției, cu rugămintea de a-i comunica informații privind stadiul sesizării reprezentanților Parohiei Ortodoxe Ucrainene din localitatea Remeți.

* * *

Pornind de la premisa că siguranța cetățenilor se numără printre principalele obiective ale unui stat și că, în ultimii ani, țara noastră a implementat o serie de reforme, inclusiv la nivel legislativ, recent, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a adresat ministrului de interne rugămintea de a analiza oportunitatea înființării unei secții de poliție în comuna Poienile de sub Munte, județul Maramureș.

Secretarul de stat din MAI împuternicit cu prezentarea răspunsului i-a mulțumit pentru semnalarea acestei probleme și l-a asigurat că, în scurt timp, secția va fi înființată. În cadrul dezbaterilor din plen, Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat că înființarea secției este extrem de importantă pentru toată Valea Ruscovei și că aceasta va deservi peste 20000 de locuitori.

Totodată, în răspunsul scris primit, reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României a fost informat că județul Maramureș se regăsește printre cele 19 județe incluse în etapa a III-a pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, cu modificările ulterioare, și va beneficia în acest sens de suplimentarea statului de organizare cu 189 de funcții.

La momentul distribuirii acestora, vor fi operate modificările structurale necesare pentru înființarea compartimentelor de patrulare și intervenție la evenimente, la nivelul tuturor secțiilor de poliție rurală. Acestea vor asigura activitățile specifice cu privire la intervenția la evenimente, urmând ca agenții din cadrul posturilor de poliție comunale să se ocupe de problematica specifică locuitorilor din comune și de rezolvarea sesizărilor acestora.

De asemenea, pentru realizarea unui climat de siguranță pentru cetățenii comunei, care face obiectul respectivei interpelări, se are în vedere con-

stituirea de patrulare mixte din polițiști și jandarmi, în scopul întăririi dispozitivului de menținere a ordinii publice, în baza cadrului dispozițional intern care reglementează efectuarea activității de menținere a ordinii publice în sistem integrat.

ACTIVITATE PARLAMENTARĂ

Parlamentul României a acordat joi, 15 iunie, votul de încredere Guvernului condus de Marcel Ciolacu, iar, ulterior, noii miniștri au depus jurământul la Palatul Cotroceni. În aceeași zi, la Palatul Victoria, a avut loc prima ședință a noului Executiv.

Deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a salutat faptul că noul Guvern, în frunte cu domnul Marcel Ciolacu, recunoaște rolul constitutiv și determinant al minorităților naționale în formarea, dezvoltarea și stabilitatea statului român și este determinat să se implice activ în apărarea și consolidarea drepturilor acestora, în spiritul legislației interne și al tratatelor internaționale ratificate de România în acest domeniu.

În vederea asigurării și consolidării relațiilor de încredere și respect reciproc dintre majoritate și minorități, Guvernul României se angajează, prin programul de guvernare pentru perioada iunie 2023 – decembrie 2024, să colaboreze cu reprezentanții minorităților naționale în vederea identificării și soluționării problemelor cu care acestea se confruntă, inclusiv prin consultarea politică a minorităților naționale atât la nivel național, cât și la cel local, precum și asigurarea și aplicarea cadrului legal pentru facilitarea participării minorităților naționale la viața publică.

De asemenea, în programul de guvernare, se mai menționează sprijinirea financiară și încurajarea programelor regionale, a accesului la fonduri comunitare, în vederea dezvoltării durabile și a creșterii coeziunii zonelor locuite în mod tradițional de minoritățile etnice, a programelor destinate minorităților naționale care au drept scop dezvoltarea culturală și interculturală etc.

Nu mai puțin importantă este promisiunea privind susținerea, în continuare, a instituțiilor culturale ale minorităților naționale, prin asigurarea resurselor umane, materiale, de organizare și funcționare necesare desfășurării activității în condiții optime. Totodată, în vederea asigurării și consolidării relațiilor de încredere și respect reciproc dintre majoritate și minorități, Guvernul României se angajează să colaboreze cu reprezentanții minorităților naționale în vederea identificării și soluționării problemelor cu care acestea se confruntă.

Pe de altă parte, Nicolae-Miroslav Petrețchi a salutat poziția fermă a prim-ministrului Marcel Ciolacu, care a declarat că „România își va menține poziția față de invazia ilegală declanșată în Ucraina de regimul criminal al lui Vladimir Putin” și „va căuta să devină un pilon central în procesul de reconstrucție a Ucrainei”.

Reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României a subliniat că rămâne deschis pentru colaborare și va susține orice inițiativă care contribuie la creșterea bunăstării populației României, fiind convins că, doar prin menținerea stabilității, a predictibilității politicii interne și externe, prin respectarea valorilor și principiilor europene, România își va continua dezvoltarea durabilă și își va consolida locul în UE și în lume.

PARTICIPĂRI LA EVENIMENTE

În calitate de deputat în Parlamentul României, de președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, dar și de vorbitor în prima sesiune-panel cu tema „Parteneriatul economic interregional: instrumente și oportunități de activare” a Forumului de afaceri trilateral România – Republica Moldova – Ucraina, desfășurat la Cernăuți, în perioada 6-7 iulie a.c., Nicolae-Miroslav Petrețchi a adus în atenția auditoriului rolul important al României în sprijinul acordat statului ucrainean afectat de război, statul român numărându-se printre primele țări care au condamnat agresiunea rusă împotriva Ucrainei și fiind unul dintre cele mai mari și însemnate centre pentru refugiați.

Deputatul a subliniat, de asemenea, importanța parteneriatului administrativ și și-a exprimat convingerea că atât Ucraina, cât și Republica Moldova vor deveni, în scurt timp, membre ale Uniunii Europene și ale NATO, asigurându-le susținerea sa, dar și a Uniunii Ucrainenilor din România pentru toate proiectele care urmează a fi derulate.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a vorbit despre cooperarea eficientă pe care Uniunea Ucrainenilor din România o are cu administrația publică din Ucraina și a evidențiat sprijinul constant acordat pe întreg parcursul războiului desfășurat în țara vecină, cu accent pe redresarea sectorului economic, grav afectat în această perioadă.

În cadrul evenimentului organizat de Administrația Regională de Stat din Cernăuți, Consiliul Regional, Consiliul Orășenesc, Camera de Comerț și Industrie din Cernăuți, alături de alți parteneri strategici importanți, denumit „FO.R.U.M. for Business”, au fost abordate aspecte de cooperare din sfera economică, culturală și educațională, de implementare a proiectelor și inițiativelor comune, precum și identificarea și crearea de parteneriate economice și investiții interregionale între cele trei țări.

Alături de Nicolae-Miroslav Petrețchi, la eveniment, au participat numeroși reprezentanți ai UUR: secretarul general Irina-Liuba Horvat, prim-vicepreședintele Vasile Pasenciuc, prim-vicepreședintele Bogdan Moisei, prim-vicepreședintele Victor Semciuc, vicepreședintele Victor Hrihorciuc, consilierii Alexandru Mocernac și Fabian Popovici, președintele Organizației municipale Sighetu Marmăției, Mihai Lauruc, precum și peste 30 de reprezentanți din mediul de afaceri din județele Maramureș, Suceava, Botoșani, Satu Mare, Iași, Caraș-Severin, Timiș și din București.

Observator

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), dl Nicolae-Miroslav Petrețchi, a convocat pentru perioada 21-22.06.2023, la sediul Filialei Suceava a UUR, situat în municipiul Suceava, str. Mihai Viteazu, nr. 27, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a ședinței, au fost prezentate și dezbătute primele două puncte, respectiv: - analiza situației financiar-contabile pentru luna mai 2023, în cadrul căreia departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna mai 2023, precum și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale; - analiza implementării hotărârilor Consiliului Uniunii Ucrainenilor din România și a execuției bugetare pentru perioada ianuarie-mai a.c.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna iulie 2023, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Tabără pentru copii ucraineni”, „Festivalul fanfarelor ucrainene”, „Călătorie de documentare – vizitarea ucrainenilor din județul Tulcea”, „Concert de cântece tradiționale ucrainene”, „Zilele Culturii Ucrainene”, „Noaptea de Kupala”, „Sărbătoarea cântecului de nuntă la ucraineni”, „Conviețuire interetnică în Satu Mare – Concurs de artă culinară tradițională ucraineană”, „Școala de vară pentru elevii care studiază limba maternă ucraineană”, „Identitatea religioasă a ucrainenilor din Dărmănești”, „Obiceiuri ucrainene la Ploșcii”, „Limba noastră-i o comoară”, „Datini și tradiții la ucraineni”, „Festivalul borșului pescăresc – ediția a IX-a” și altele. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

Lucrările Consiliului au continuat cu prezentarea de către președintele UUR a referatelor de necesitate pentru luna iulie 2023. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au

solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi: - analiza activității organizațiilor locale și a comitetelor filialelor privind activitățile cultural-administrative, politice, relațiile bilaterale, parte-

neriatele; - analiza activității comisiilor de specialitate ale UUR, prin care au fost evidențiate activitatea Comisiei, numărul și natura problemelor dezbătute, soluționate și semnalate Conducerii Uniunii.

Următorul punct pe ordinea de zi l-a constituit analiza promovării activității Uniunii Ucrainenilor din România în rândul cetățenilor aparținând minorității ucrainene.

A urmat analiza propunerilor de parteneriat pentru perioada iunie-iulie a.c., care au constatat în: - încheierea unui parteneriat cu Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Specializarea Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar, extensia Sighetu Marmatei; - semnarea unui acord de colaborare cu Fondul caritabil „Resurse și inițiative Publice” din Ucraina; - încheierea unui parteneriat între UUR și Consi-

liul Orășenesc din Vynohrad, ca urmare a adresei administrației regiunii Zakarpattia prin care UUR este invitat să pregătească o colaborare între localitatea Tarna Mare, județul Satu Mare, cu Casa de Cultură a Consiliului Orășenesc din Vynohrad. A fost dezbătută și adresa privind cooperarea pe termen lung între UUR și comunitate teritorială din Solotvyno, având drept scop realizarea de proiecte pe baza programului transfrontalier „România – Ucraina”.

Potrivit bunelor practici statornice în activitatea conducerii UUR, dl președinte a expus, în sinteză, activitățile desfășurate în calitate de deputat, problemele în detaliu urmând a fi prezentate într-un material care va fi publicat în periodicele UUR.

În cadrul ședinței, a fost analizată în detaliu și cu maximă seriozitate colaborarea dintre Uniunea Ucrainenilor din România și Ambasada Ucrainei la București.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: - Consiliul UUR ia act de adresa Consiliului Director al Congresului Mondial al Ucrainenilor (SKU), prin care acesta anunță că al XIII-lea Congres al SKU va avea loc în perioada 19-22 august, în Ucraina.; - ia act de adresa de mulțumire a Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți, în ceea ce privește protocolul de colaborare semnat la Summitul de la Cernăuți, între Camera de Comerț și Industrie Cernăuți și UUR, ocazie cu care invită Uniunea să participe la Forumul ce va fi organizat în perioada imediat următoare; - aprobă solicitarea Filialei Suceava a UUR privind prelungirea acordului de parteneriat cu Grupul de acțiune locală Bucovina de Munte (GAL); - răspunde pozitiv invitației de a participa la hramul Bisericii Sfântul Ioan cel Nou din Suceava, din data de 24.06.2023; - aprobă deplasarea domnului Gheorghe Munteanu la Expoziția de sculptură de la Castelul Corvinilor din Hunedoara și la Tabăra de arte plastice din Târgu Jiu.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

ZIUA CREȘTINĂRII RUSIEI KIEVENE ȘI ZIUA STATULUI UCRAINEAN

(Urmare de la pagina 1)

2021, cu ocazia sărbătoririi a treizeci de ani de independență a Ucrainei. Însă trebuie precizat că precedentul de a sărbători Ziua Statului Ucrainean apăruse în luna februarie a anului 2018, la inițiativa unui grup de oameni politici (printre care Președinții Ucrainei: Leonid Kravciuk, Leonid Kuçima și Viktor Iușcenko), academicieni, diplomați, jurnaliști și activiști civici.

Biserica Ortodoxă a Ucrainei, în urma Sfântului Sinod Episcopal din data de 24 mai, la care a fost dezbătută problema reformei calendarului bisericesc ortodox ucrainean, a hotărât să treacă, începând cu 1 septembrie a.c., la *calendarul iulian revizuit* (oarecum identic cu cel gregorian, până în anul 2800), cu mențiunea că parohiilor și mănăstirilor le este permis, după dorința fiecăreia, să utilizeze calendarul iulian.

Astfel, în urma modificării calendarului, Bisericele Ortodoxă și cea Greco-Catolică a Ucrainei vor sărbători Crăciunul la 25 decembrie, Boboteaza – la 6 ianuarie, Buna Vestire – la 25 martie, Nașterea lui Ioan Botezătorul (Kupala) – la 24 iunie, Acoperământul Maicii Domnului – la 1 octombrie și altele. Modificarea nu se va aplica în cazul Sfintelor Paști, deoarece sărbătoarea nu are o dată fixă.

Totodată, Biserica Ortodoxă a Ucrainei a cerut autorităților ucrainene de a transfera data sărbătoririi Zilei Statului Ucrainean (ca și a Zilei Apărătorilor Ucrainei), pentru că sărbătoarea dedicată Sfântului Volodymyr cel Mare va avea loc, începând cu anul 2024, la data de 15 iulie.

În consecință, Președintele Volodymyr Zelenskyi a înaintat Radei Supreme a Ucrainei proiectul de lege nr. 9431/28.06.2023, prin care sunt propuse următoarele modificări: 1) Crăciunul se va sărbători la 25 decembrie (în loc de 7 ianuarie); 2) Ziua Statului Ucrainean va avea loc la 15 iulie (în loc de 28 iulie); 3) Ziua Apărătorilor Ucrainei va fi omagiată la 1 octombrie (în loc de 14 octombrie).

După adoptarea documentului, aceste zile vor deveni sărbători legale, adică zile libere, dar numai după încetarea legii marțiale (în timpul legii marțiale, sărbătorile legale și zilele nelucrătoare sunt anulate).

Empatizăm cu doleanțele poporului ucrainean, ale Bisericii ucrainene și ale Președintelui Ucrainei și nutrim speranța că Sfântul Volodymyr va veghea asupra bravilor ucraineni, pentru ca aceștia, în cel mai scurt timp, să-și elibereze teritoriile și să obțină victoria în lupta cu Rusia invadatoare. Slavă Ucrainei!

Eroilor slavă!

Surse:

1. *Енциклопедія історії України, Том: Україна – Українці*, Відп. ред. В. Смолій, авт.: Володимир В'ятрович, Кирило Галушка, Тарас Чухліб та ін., Київ, 2019.
2. Вікіпедія.
3. <https://ukraina.info/article/zelenskyy-proponuye-zminyty-daty-trokh-svyat-zokrema-rizdva>.

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

Cinstirea eroilor neamului este nu numai o tradiție, ci, în multe țări, și un ceremonial important, aceasta reprezentând modalitatea prin care oamenii își arată recunoștința și respectul pentru cei care și-au dat viața pe câmpurile de luptă pentru țară, popor și libertate.

Reprezentanții Uniunii Ucrainenilor din România, Mihai Lauruc și Fabian Popovici, au participat, în ziua de 25 mai, la invitația prefectului județului Maramureș, Rudolf Stauder, la ceremonialul militar și religios dedicat „Zilei Eroilor”.

Acesta s-a desfășurat la Monumentul Ostașului Român din Municipiul Baia Mare, unde au fost depuse coroane de flori pentru omagierea celor căzuți la datorie în slujba țării, pentru menținerea democrației și a libertății comune.

Tradiția cinstirii eroilor este importantă pentru menținerea valorilor și a identității naționale, precum și pentru păstrarea istoriei și a culturii.

Religia a jucat întotdeauna un rol important în menținerea echilibrului vieții oamenilor, iar, în comunitățile ucrainene, aceasta a reprezentat o parte vitală a continuității culturii, tradițiilor și obiceiurilor ucrainene. Prin intermediul religiei, comunitatea ucraineană din România a reușit să găsească o bază reciprocă de înțelegere și respect, dar și să transmită valorile culturale și istoria de la o generație la alta.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a luat parte, în ziua de 25 mai, la invitația preotului paroh Viorel Brotnei, la Hramul „Înălțării Domnului” al Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Bistra, Sf. Liturghie fiind oficiată de un numeros sobor de preoți.

Alături de Nicolae-Miroslav Petrețchi, s-au aflat președintele Filialei Maramureș a UUR, Miroslav Petrețchi, prim-vicepreședintele UUR, Vasile Pasenciuc, președinta Organizației locale UUR Bistra, Irina Iordăchianu, președinta Organizației locale UUR Lunca la Tisa, Anna Sambor, președintele Organizației locale UUR Ruscova, Pinte Mariciuc, și secretara Organizației locale UUR Repedea, Adriana Recalo.

Ca de fiecare dată, Uniunea Ucrainenilor din România își dovedește statutul de bun partener strategic al bisericii, ajutând financiar la desfășurarea hramului cu sonorizare profesională, masă pentru enoriași și depunând eforturi constante pentru sprijinirea slujirii în limba ucraineană.

Cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, în perioada 30 mai – 1 iunie, Uniunea Ucrainenilor din România, prin Organizația de tineret, a implementat în fiecare filială județeană evenimente tematice dedicate elevilor și preșcolarilor care studiază limba ucraineană.

Activitățile desfășurate în cadrul fiecărei filiale a Uniunii Ucrainenilor din România au fost dintre cele mai diverse, copiii având ocazia să interacționeze cu personaje Disney, să viziteze diverse muzee ori să ia parte la diferite excursii împreună cu profesorii și părinții acestora, marcând astfel Ziua Copilului într-o atmosferă plină de culoare și veselie.

Uniunea Ucrainenilor din România dorește să transmită sincere mulțumiri profesorilor și părinților care au însoțit copiii în aceste momente speciale, pentru contribuția lor la buna desfășurare a evenimentelor.

Totodată, în contextul Zilei Copilului, Uniunea Ucrainenilor din România transmite tuturor copiilor un calduros „La Mulți Ani!” și îi asigură de sprijinul continuu în dezvoltarea lor educațională!

Uniunea Ucrainenilor din România condamnă cu fermitate distrugerea barajului Nova Kakhovka din sudul Ucrainei și își exprimă profunda îngrijorare privind consecințele devastatoare ale acestei noi crime de război a Rusiei îndreptată împotriva populației civile.

Distrugerea barajului Kakhovka este o acțiune de o gravitate extremă, care generează un dezastru umanitar, economic și ecologic de proporții, cu un uriaș impact negativ asupra vieților oamenilor și a mediului înconjurător.

Evacuarea de urgență a zeci de mii de persoane din localitățile afectate de inundații reprezintă o nouă tragedie de neimaginat, o altă suferință umană de amploare, care afectează viețile și mijloacele de subzistență ale comunităților din avalul râului Nipru.

Pierderea a zeci de mii de hectare de teren agricol afectează dur economia, existând riscul de desertificare a unor suprafețe semnificative de teren și de distrugere a rezervelor de apă potabilă, cu numeroase alte consecințe greu de evaluat pe termen lung.

Uniunea Ucrainenilor din România își exprimă solidaritatea cu populația afectată și cu autoritățile ucrainene, în acest nou context, și susține eforturile de gestionare a crizei umanitare, de protejare a vieților oamenilor și de reducere a impactului asupra mediului înconjurător.

În același timp, Uniunea Ucrainenilor din România își exprimă speranța că întreaga comunitate internațională va oferi sprijin și asistență promptă Ucrainei, pentru a face față acestei situații de urgență. Este necesară o colaborare internațională, precum și o coordonare adecvată, pentru a gestiona consecințele devastatoare ale distrugerii barajului Kakhovka și pentru a ajuta la reconstruirea zonelor afectate.

Uniunea Ucrainenilor din România își exprimă solidaritatea și sprijinul față de populația

ucraineană afectată și reafirmă importanța păstrării păcii și stabilității în regiune.

Elevii Școlii Gimnaziale „Călinești Cuparencu”, comuna Șerbăuți, s-au bucurat de o frumoasă excursie în Transilvania, sub coordonarea prof. Loredana Mândrășteanu, în colaborare cu învă. Ionuț Marteniuc și învă. Elena Cozmei. Excursia a fost organizată cu susținerea financiară a Uniunii Ucrainenilor din România, Filiala Suceava.

În perioada 4-5 iunie 2023, grupul format din 33 de elevi și cadre didactice însoțitoare a parcurs traseul: Suceava – Câmpulung Moldovenesc – Vatra Dornei – Pasul Tihața – Cluj – Turda – Târgul Mureș – Suceava. Vizita la „Castelul Dracula”, situat în Munții Bărgăului, a fost o experiență unică pentru copii. La Turda, elevii au coborât în salină, una dintre cele mai spectaculoase din România și din lume, care i-a impresionat prin

grandoare, și unde s-au bucurat de răcoare și de câteva momente de relaxare. La Târgu Mureș, au vizitat cea mai mare grădină zoologică din țară, cu o suprafață de 20 de hectare, unde au putut admira aproximativ 100 de specii de animale și păsări provenite din toate colțurile lumii.

Un grup de 15 elevi și cadre didactice însoțitoare de la Școala Gimnazială „Ion Afloriei” din Izvoarele Sucevei, a avut parte, în cadrul programului „Săptămâna altfel”, de o zi de neuitat, datorită sprijinului oferit de Filiala Suceava a UUR care a acoperit cheltuielile de transport și masa de prânz. Directorul Școlii, prof. Crizantema Alexander, a avut inițiativa organizării unei excursii tematice, intitulată „La pas prin Iași”, oferind elevilor clasei a VII-a, printre care se numără un elev cu CES, o bucurie cum rar vezi pe chipul unui copil. În drumeția lor, copiii au poposit la Teiul lui Eminescu din Parcul Copou, au admirat frumusețea și varietatea florilor din Grădina Botanică, au găsit răgaz de închinăciune la racla Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași, au vizitat Muzeul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, au fost fermecați de amenajările incredibile de la Pallas Mall și au făcut o oprire la Palatul lui Alexandru Ioan Cuza de la Ruginoasa.

„Mii de mulțumiri Uniunii Ucrainenilor din România pentru experiența de neuitat oferită elevilor Școlii Gimnaziale «Ion Afloriei» din Izvoarele Sucevei. A fost o zi memorabilă, mai ales că de această oportunitate au beneficiat copiii cu situație materială precară, ale căror familii nu au posibilitatea de a le oferi asemenea plimbări. Pentru majoritatea dintre ei, a fost prima dată când au vizitat fosta capitală a Moldovei. Atâta uimire, atâta admirație față de tot ce au văzut, încât, făcând o retrospectivă la întoarcere, am constatat că entuziasmul lor a fost maxim. Pe lângă obiectivele vizitate, elevii noștri au fost încântați atât de spectacolele dedicate zilei copilului, organizate în parcul Copou, cât și de frumoasele fântâni arteziene din spatele Palatului Culturii. Cu oarecare timiditate, dar și cu sinceritate, în același timp, aceștia au recunoscut că a fost o ocazie bună de a cunoaște o părticică din istoria, frumusețea și locurile minunate ale Moldovei noastre dragi”, a spus coordonatorul acestei activități, prof. Crizantema Alexander.

(Continuare la pagina 5)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 4)

Excursiile, realizate cu sprijinul Filialei sucevene a UUR, au adus multă bucurie în sufletul copiilor și le-a oferit multe amintiri de neuitat.

Tradițiile și obiceiurile ucrainene sunt strâns legate de evenimentele religioase, reprezentând momente cheie în care comunitatea se reunește pentru a celebra și perpetua tradițiile și practicile strămoșești.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat, în ziua de 6 iunie, la invitația preotului paroh Adrian Vișovan, la hramul Bisericii Ortodoxe Ucrainene „Pogorârea Sfântului Duh” din Poienile de sub Munte.

Alături de Nicolae-Miroslav Petrețchi, s-au aflat prefectul județului Maramureș, Rudolf Stauder, primarul comunei Poienile de sub Munte, Alexa Chifa, președintele Filialei Maramureș a UUR, Miroslav Petrețchi, consilierul din partea UUR, Serghei Stuleanec, președintele interimar al Organizației locale Poienile de sub Munte a UUR, Mihai Macioca, președintele Organizației locale Repedea a UUR, Ioan Recalo, președintele Organizației locale Sighetu Marmăției a UUR, Mihai Lauruc, și tehnoredactorul revistei „Albi-ruța”, Fabian Popovici.

Religia, prin caracterul ei puternic, oferă o cale prin care ucrainenii își pot păstra și transmite valorile culturale și identitatea către generațiile următoare. Rolul esențial pe care îl joacă religia în procesul de perpetuare a limbii, a tradițiilor și a obiceiurilor ucrainene este dat de utilizarea limbii ucrainene în timpul slujbei liturgiei și al altor ceremonii religioase, care încurajează învățarea și folosirea ei în rândul credincioșilor.

Uniunea Ucrainenilor din România a asigurat sonorizarea profesională și masa pentru enoriașii participanți la hramul Bisericii Ortodoxe Ucrainene „Pogorârea Sfântului Duh” din Poienile de sub Munte.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat, la data de 7 iunie, la emisiunea „Convițuiri”, difuzată de postul public de televiziune TVR1.

În cadrul emisiunii, au fost discutate diverse subiecte, precum participarea la Congresul European al Ucrainenilor (CEU), rolul acestuia și prioritățile pentru perioada 2023-2027 și participarea sa la evenimentul intitulat „Anul Invincibilității. Fără cale de întoarcere”.

Nicolae-Miroslav Petrețchi, reales în Prezidiul Congresului European al Ucrainenilor, în cadrul

cele de-a XIV-a ediții, de la Berlin, a avut o intervenție extinsă în emisiune, abordând obiectivele CEU în ceea ce privește promovarea intereselor comunității ucrainene din Europa, sprijinul, dezvoltarea și promovarea culturii, limbii și identității ucrainene.

Președintele UUR a subliniat necesitatea unității tuturor reprezentanților comunităților ucrainene din diverse țări europene, evidențiind că, în fața noilor provocări, strategiile și proiectele pentru viitor trebuie să rămână educația, cultura și păstrarea identității.

De asemenea, prezența televizată a președintelui UUR a inclus și discuția despre vernisajul expoziției de fotografie intitulată „Anul Invincibilității. Fără cale de întoarcere”, organizată de Senatul României în colaborare cu Centrul Ucrainean pentru Securitate și Cooperare.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a evidențiat semnificația organizării evenimentului, subliniind că aceste acțiuni simbolizează sprijinul și solidaritatea României față de Ucraina în această perioadă dificilă.

În cadrul emisiunii televizate, președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a accentuat necesitatea menținerii unității și a promovării valorilor culturale și identitare ale comunității ucrainene în contextul actual.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat vineri, 9 iunie, la Ujhorod (Ucraina), la masa rotundă intitulată „Rolul și locul diasporei ucrainene în contextul războiului ruso-ucrainean: sprijin politic și umanitar”.

Evenimentul a fost organizat de Universitatea Națională din Ujhorod și a avut ca scop inițierea unor discuții cu liderii organizațiilor diasporei ucrainene privind rolul și contribuția ucrainenilor de pretutindeni la viitoarea victorie a Ucrainei în războiul cu Federația Rusă, precum și coordonarea măsurilor ulterioare, pentru susținerea statului ucrainean.

Masa rotundă a oferit prilejul unui schimb util de viziuni asupra situației din Ucraina, asupra rolului diasporei în reconstrucția viitoare a Ucrainei și asupra susținerii perspectivei europene și euroatlantice a statului vecin.

În deschiderea evenimentului, Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat importanța diasporei ucrainene în actualul context geopolitic, evidențiind faptul că aceasta reprezintă o formulă complementară a diplomației ucrainene. Președintele UUR a pledat pentru colaborare, cooperare și unitate. Deputatul a prezentat sprijinul multidimensional substanțial oferit Ucrainei de România, de poporul român, de Parlamentul României, precum și ajutorul Uniunii Ucrainenilor din România, acordat autorităților și cetățenilor ucraineni după declanșarea războiului pe scară largă din Ucraina.

Pe parcursul vizitei la Ujhorod, președintele UUR a fost însoțit de secretarul general al Uniunii, doamna Irina Liuba Horvat, de președintele Organizației locale Sighetu Marmăției a UUR, Mihai Lauruc, și de Ioan Recalo, membru al Consiliului UUR. În alocuțiunea sa, doamna Horvat a prezentat în detaliu aportul UUR și sprijinul acordat refugiaților și statului ucrainean.

În cadrul mesei rotunde, a fost organizată și o expoziție internațională de fotografie, intitulată „Sprijinul acordat Ucrainei de către diaspora ucraineană din Europa Centrală în timpul războiului”. Expoziția a ilustrat sprijinul politic și umanitar acordat Ucrainei de țările din Europa Centrală, inclusiv asistența acordată refugiaților ucraineni.

Agresiunea rusă împotriva Ucrainei și începutul invaziei pe scară largă au demonstrat lumii întregi puterea și unitatea ucrainenilor. Alături de eroii din teatrele de operații, o contribuție semnificativă la apărarea Ucrainei o au ucrainenii de pretutindeni. De la începutul războiului, diaspora ucraineană a participat activ la acordarea asistenței în toate domeniile posibile, inclusiv umanitar, financiar și militar. Diaspora a jucat, de asemenea, un rol semnificativ în atragerea atenției lumii întregi asupra posibilelor modalități de pedepsire a agresorului.

Educația joacă un rol esențial în formarea tinerelor generații. Prin intermediul său, tinerii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru a-și atinge potențialul maxim. Educația îi ajută să dezvolte abilități cognitive, sociale și emoționale, pregătindu-i pentru succes în viață și învățându-i valori precum respectul, toleranța și responsabilitatea, promovând coeziunea socială.

La invitația promoției 2023 a Facultății de Psihologie și Științe ale Educației, din cadrul Universității Babeș-Bolyai, Specializarea Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar, doamna Anna Sambor, președinta Organizației locale Lunca la Tisa a UUR, a participat, în calitate de reprezentant al președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, la festivitatea de absolvire. Festivitățile s-au desfășurat în sala de spectacole „Monica Chifor” a Școlii de Muzică și Arte Plastice „George Enescu” din Sighetu Marmăției, la 9 iunie 2023.

Doamna Anna Sambor a transmis cuvântul deputatului Nicolae-Miroslav Petrețchi, evidențiind efortul constant pe care Uniunea Ucrainenilor din România îl depune în sprijinirea educației, precum și parteneriatele eficiente pe care UUR le derulează împreună cu unitățile de învățământ din întreaga țară.

Ansamblul „Cervona Kalena” din Negostina, coordonat de Iulian Chideșa, a reprezentat minoritatea ucraineană la Festivalul Concurs al Minorităților Naționale „Serbările Deltei”, desfășurat în perioada 09-11 iunie 2023, obținând premiul pentru coregrafie. Costul transportului grupului a fost asigurat prin sprijinul financiar al Filialei Suceava a UUR. Evenimentul a fost organizat de Consiliul Local Sulina, Primăria Sulina, în colaborare cu Casa de Cultură Sulina, proiectul fiind cofinanțat de Ministerul Culturii.

Juriul festivalului a fost format din cunoscuți specialiști în domeniu: Ștefan Coman, maestru coregraf, profesor la Palatul Copiilor Tulcea, secretar general al CIOFF RO, vicepreședintele Asociației Coregrafilor din România – președintele juriului, Oana Crețulescu – realizator tv, Televiziunea Română, Oana Petrică – președinte executiv, Asociația Națională a Centrelor Culturale din România, Iulian Vizauer – director – Direcția

(Continuare la pagina 6)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 5)

Județeană pentru Cultură Tulcea, Nelu Serghei – regizor, actor de teatru și film și televiziune.

Unul dintre participanți, Cezarina Grigoriuc, elevă în clasa a VI-a, membră a ansamblului din Negostina, a rămas profund impresionată de această călătorie și de frumusețea zonei, pe care nu o vizitase niciodată: „Festivalul Concurs de la Sulina a fost o experiență extraordinară. Deși am avut emoții foarte mari, m-am simțit foarte bine să dansez pentru un public atât de numeros. Am fost răsplătiți cu aplauze și aprecieri care ne-au motivat să oferim publicului un moment coregrafic reușit. De asemenea, această deplasare a reprezentat pentru noi și o excursie, pentru că e prima oară când vizităm Delta. Niciodată nu mi-am putut imagina cât de frumoase sunt locurile din România. Am rămas cu o amintire minunată, pe care nu o voi putea uita niciodată”.

La rândul său, coordonatorul ansamblului, Iulian Petru Chideșă, este profund recunoscător Uniunii Ucrainenilor din România pentru sprijinul oferit în desfășurarea activității culturale a grupului.

La eveniment, au participat douăsprezece ansambluri artistice din zonă și din diferite regiuni ale țării: „Canlar” – UDTTMR – Cobadin, jud. Constanța (tătari), coordonat de Ailis Molamet; „Pharlipen” – Partida Romilor – Tulcea (romi), în coregrafia lui Iulian Odică și sub coordonarea Niculinei Iosif; „Tuna” – UDTR – Tulcea (turci), coordonat de Nurten Mahmudi; „Cervona Kale-na” – UUR – Negostina, jud. Suceava (ucraineni), în coregrafia lui Iulian Petru Chideșă; „Fanfara Transilvania Junior” – C.C. Augustin Bena – Cugir (romi), coordonat de Mihai Gălan; „Bor-sica” – Palatul Copiilor Miercurea Ciuc (maghiari), coordonat de Rozalia Antal; „Ghiocel de la Luncavița” – Luncavița, jud. Tulcea (bulgari), în coregrafia lui Cătălin Tănăsuică, coordonat de Gabriela Manghiuc; „Altona” – Asociația Altona Cerna, jud. Tulcea (meglenoromâni), coordonat de Andreia Tanur; „Artemis” – Comunitatea Ele-

nă – Sulina (greci), coordonat de Angelica Nerranzi; „Perva Zora” – UUR – Sulina (ucraineni), coordonat de Maria Crimschi; „Vostok” – Comunitatea Rușilor Lipoveni – Sulina, coordonat de Victor Saraev; „Dobrogeanca” – Casa de Cultură Sulina (ruși lipoveni), în coregrafia maestrului Roman Jora, coordonat de Florentina Dunaev.

Festivalul „Serbările Deltei”, ajuns la cea de-a XXI-a ediție anul acesta, este singurul eveniment folcloric interetnic din zonă și reușește să contribuie la creșterea semnificativă a numărului de turiști care vizitează orașul Sulina în această perioadă.

Scopul principal al festivalului este descoperirea și promovarea ansamblurilor de dansuri și a grupurilor vocale, contribuind astfel la perpetuarea tradițiilor specifice fiecărei minorități. Manifestarea cultural-artistică este dedicată protejării și facilitării accesului la patrimoniul cultural imaterial, prin cultivarea unor aptitudini de comunicare expresivă prin intermediul muzicii.

Duminică, 11 iunie 2023, la Căminul Cultural din Tarna Mare, a avut loc cea de a VII-a ediție a Zilei Cămașii Ucrainene, „Vyshyvanka”. Evenimentul a fost organizat de Uniunea Ucrainenilor

din România, Filiala Satu Mare, care, an de an, marchează această sărbătoare printr-o manifestare tradițională a cântecului și a portului ucrainenilor din județul Satu Mare. În calitate de gazdă a evenimentului, primarul Monica Sobius a salutat oaspeții și formațiile invitate.

Au luat apoi cuvântul: președintele UUR, deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, secretarul general UUR, Liuba Horvat, care este și președintele Filialei UUR Satu Mare, Radu Iancu, director de cabinet la Instituția Prefectului, Vasile Buciuta, trezorerierul UUR, Miroslav Petrețchi, președintele Filialei Maramureș a UUR, Ioan Recalo, membru în Consiliul (Rada) UUR, și Ana Sambor, vicepreședinte al UUR. La eveniment, au fost prezenți și oaspeți din Ucraina: directorul școlii speciale din Hust, Janna Mykytiuk, viceprimarul orașului Vinohradiv, Vitalii Liubka, primarul localității Korolevo, Anton Ceipesh, și alții.

Vorbitorii au subliniat importanța păstrării și promovării filonului identitar ucrainean din România, cămașa ucraineană fiind un simbol al definirii acestei identități. În actualele condiții grele pentru poporul ucrainean, care de aproape un an și jumătate se află sub asediul cotropitorilor ruși, manifestarea de la Tarna Mare s-a constituit și într-un gest de profundă solidaritate cu cauza statului prieten și vecin ucrainean.

Președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a vorbit despre valoarea identitară a cămașii ucrainene, ca simbol al continuității și al demnității ucrainenilor. „Ne aflăm la cea de a VII-a ediție a acestui prestigios festival, care nu a fost întrerupt nici măcar în timpul pandemiei și sunt convins că, așa cum a învins criza sanitară, cămașa noastră va ieși victorioasă și din acest război nedrept, care pune la grea încercare dărzul popor ucrainean”, a declarat președintele UUR. Continuând tradiția anilor precedenți, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a înmănat cămași tradiționale ucrainene personalităților care au contribuit la promovarea valorilor culturii ucrainene.

A urmat un program cultural susținut de: ansamblul folcloric „Florile Târnii”, coordonat de Bianca Cionca, grupul vocal „Miculeanca” din Micula, coordonat de Loredana Morar, cantautorul Adrian Lupescu, grupul vocal din Rona de Sus, Maramureș, coordonat de Maria Prodaniuc, ansamblul popular „Ujanka” din Holmok, coordonator Vasylyna Vovkanici, Ucraina, care au prezentat melodii și obiceiuri folclorice ucrainene și românești.

Pe lângă programul artistic, participanții au avut prilejul să guste din savuroasele produse culinare ale bucătăriei tradiționale ucrainene.

„Manifestarea este rodul muncii unei echipe serioase, iar roadele sunt pe măsura așteptărilor. An de an, acest eveniment este așteptat cu nerăbdare de întreaga comunitate din Tarna Mare, comună unde trăiesc într-o deplină armonie români și ucraineni. Mă bucur că și anul acesta am reușit să realizăm acest eveniment, care a devenit deja o tradiție”, a declarat președinta Filialei Satu Mare a UUR, Liuba Horvat.

De-a lungul secolelor, credința a reprezentat un liant puternic în cadrul comunității ucrainene din România, religia având o influență majoră asupra valorilor, tradițiilor și identității ucrainene,

oferind un cadru etic și moral, încurajând practicile de bunătate, iertare, unitate și solidaritate. Totodată, prin intermediul sărbătorilor și ceremoniilor religioase, comunitatea ucraineană și-a păstrat nealterată istoria și moștenirea culturală.

La 11 iunie 2023, ucrainenii din Maramureș s-au adunat la hramul Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Remeți, sărbătorit în Duminica Tutoilor Sfinților. La invitația preotului paroh Marius Vladimir Clem, la Sfânta Liturghie, au luat parte președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, primarul localității Remeți, Claudiu Ivan Brînzanic, prim-vicepreședintele UUR, Vasile Pasenciuc, președintele Filialei Maramureș a UUR, profesor Miroslav Petrețchi, președinta organizației locale din Lunca la Tisa, Anna Sambor, președintele Organizației locale din Repedea, Ioan Recalo, președintele Organizației municipale Sighetu Marmăției, Mihai Lauruc, precum și tehnoredactorul Fabian Popovici.

Ca de fiecare dată, Uniunea Ucrainenilor din România și-a reafirmat statutul de susținător al bisericii și religiei, acoperind costurile sonorizării și ale mesei oferite enoriașilor.

În perioada 14-15 iunie 2023, o delegație condusă de președintele Filialei Suceava a UUR, Ilie Sauciuc, împreună cu directoarea Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava, Silvia-Corina Nuțu, alături de prof. Mirela Cotos și prof. Mihaela-Delia Martineac, s-a aflat într-o vizită de lucru la Cernăuți.

Vizita s-a desfășurat în cadrul Proiectului Educațional Internațional „Elevi acum, profesori în devenire”, inițiat, în urmă cu cinci ani, de inspectorul școlar Lucia Mihoc, un proiect care a fost reînnoit periodic.

Echipa de proiect a Colegiului Pedagogic din cadrul Universității Naționale de Stat „Iurii Fedkovyci” a avut o întâlnire de lucru cu reprezentanții instituțiilor partenere din România, în cadrul căreia au fost discutate activitățile ce urmează a se desfășura până la finalul acestui an calendaristic.

Protocolul semnat de parteneri prevede realizarea unui schimb de bune practici, în cadrul căruia o grupă de elevi din Cernăuți, însoțită de cadre didactice, va participa la procesul instructiv-educativ, la activitățile științifico-metodice și la practica pedagogică desfășurată la Suceava.

(Continuare la pagina 7)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 6)

Pe parcursul acestui an, se desfășoară o serie de activități culturale, cu participarea unor invitați din Ucraina, precum Festivalul de colinde ucrainene, organizat la Suceava, sau comemorarea poetului ucrainean Taras Șevcenko, la Negostina (acțiuni derulate de UUR Suceava). Totodată, reprezentanții partenerilor din Suceava sunt așteptați la Festivalul tradițional studentesc de cântece „Ciocârlia bucovineană”, iar o delegație formată din elevi și profesori de la Cernăuți va participa la Școala de vară de la Bălcăuți, în perioada 25-29 iulie 2023, unde se vor implica activ în lucrul cu elevii proveniți de la școala gazdă. Întrucât acordul de parteneriat, semnat la data de 9 decembrie 2022, prevede și o colaborare pe linie sportivă, elevii ucraineni sunt invitați să participe la Campionatul Național de Fotbal al tinerilor ucraineni din România, organizat de UUR, care va avea loc la Negostina, în a doua jumătate a lunii august.

Programul stabilit de reprezentanții Colegiului Pedagogic din Cernăuți a fost intens. După semnarea protocolului, delegația noastră a vizitat baza materială a școlii: cabinetul de limba ucraineană, cabinetul de limba română, laboratorul de informatică, sălile destinate lecțiilor de muzică (canto, cor și muzică instrumentală) și sala de sport.

Din păcate, războiul afectează toți cetățenii Ucrainei. Chiar dacă regiunea Cernăuți este ferită de conflictul armat direct, locuitorii suferă pentru apropiată plecați pe front și pentru cei care s-au jertfit, apărându-și țara. În cadrul școlii, a fost amenajată o expoziție dedicată eroilor ucraineni și se organizează lunar diferite activități și strângeri de fonduri, cu scopul de a achiziționa lucruri necesare militarilor. De asemenea, când au timp, angajații școlii lucrează la împletirea unor plase de camuflaj, care, ulterior, sunt trimise pe front.

Delegația din Suceava a vizitat Universitatea „Iurii Fedkovyci” și Casa memorială „Olha Kobyleanska” din Cernăuți, apoi, a avut loc o întâlnire cu reprezentanții Consulatului României la Cernăuți. A urmat o întrevedere cu Iurie Levčik, directorul Centrului Bucovinean de Artă din Cernăuți, care a prezentat activitatea ansamblului de copii pe care îl conduce, proiectele derulate până în prezent, precum și planurile pentru viitor.

Vizita s-a încheiat cu o ceremonie de depunere de flori la statuia poetului român Mihai Eminescu. În semn de respect reciproc, reprezentanții celor trei instituții partenere au depus buchete de flori și la statuia marelui poet ucrainean Taras H. Șevcenko.

Filiala Caraș-Severin a UUR s-a alăturat joi, 15 iunie 2023, inițiativei comunității cărășene, mobilizată de jurnalistul Vasile Neamțu, de a participa la evenimentul cultural tradițional „Îmbracă o ie”. Au participat etnici ucraineni din Reșița, Caransebeș, Cornuțel (comuna Păltiniș), Sălbăgelul Nou (comuna Sacu), Zorile și din comuna Copăcele. Începând cu acest an, manifestarea culturală este și un omagiu postum adus inițiatoarei evenimentului, jurnalista Paula Neamțu.

Organizată în Centrul Civic din municipiul Reșița, manifestarea, care a debutat acum 10 ani, a reunit ansambluri din întreg Caraș-Severinul, venite să promoveze ia și brâul bănațean.

„Este o ocazie minunată să facem cunoscută și frumusețea portului tradițional ucrainean, aici, în Banatul de munte, veritabil spațiu al diversității culturale”, a declarat președintele UUR Caraș-Severin, Daniel Basaraba, care a luat parte la manifestare alături de etnicii ucraineni.

Numeroase cântece ucrainene, învățate încă din copilărie, au răsunat duminică, 18 iunie 2023, pe scena Casei de Cultură a Forumului Democrat al Germanilor din România, Anina, în cadrul celui mai recent eveniment cultural-artistic, „Cântec străbun”, organizat de Filiala Caraș-Severin a Uniunii Ucrainenilor din România.

Au participat: președintele UUR Caraș-Severin, Daniel Basaraba, primarul orașului Anina, Daniel Danu, președintele Organizației locale Anina a UUR, Zenovie Verșehora, profesorul Ivan Liber, preotul paroh al Bisericii „Sfinții Petru și Pavel” din Reșița, Petru Popovici, etnici ucraineni și alți invitați.

Momentele artistice au fost susținute de grupul de tinere „Чарівниці” din satul Cornuțel, coordonat de doamna Maria Șimonea, și de grupul vocal al Filialei Caraș-Severin a UUR, „Glasul ucrainenilor”.

Etnicii ucraineni din Banat au îmbrăcat haine de sărbătoare la „Caravana Ucraineană”, acțiune organizată, în comuna Bethausen, de Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România.

Manifestarea s-a desfășurat la Căminul Cultural din Clicișoara, la 18 iunie, iar oaspeții prezenți la eveniment au fost întâmpinați cu pâine și sare. Printre invitații de seamă s-au numărat președintele UUR, deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Filialei Arad a UUR, Gavrilă Miculaiciuc, viceprimarul comunei Bethausen, Dacian Sîrbu, directorul Liceului Teoretic „Traian Vuia” din Făget, Victor Birău, directorul Școlii Gimnaziale Ohaba Lungă, Fănică Jivulescu, Livia Paulescu, directoarea Școlii Gimnaziale Margina, și Ramona Escariu, directoarea Școlii Gimnaziale Bethausen.

Din partea Filialei timișene, au participat alături de președintele UUR Timiș, ing. Gheorghe Hleba, consilierul Sorin Șpilca, președinta Organizației de Femei, Mihaela Bumbuc, președintele Organizației locale Lugoj a UUR, Ioan Covaci, președintele Organizației locale Bethausen, Vasile Condrei, președintele Organizației locale Petroasa Mare, prof. Mariana Cubaș, și directorul Școlii Gimnaziale Știuca, Nicolae Bencar.

La această ediție a caravanei, au fost prezenți profesorii care predau limba ucraineană în unitățile de învățământ preuniversitar din județul Timiș, elevi din cadrul comunității și numeroși etnici din întreg Banatul.

Evenimentul a fost moderat și prezentat de prof. Maria Szabo Condrei, inspector de specialitate la IȘJ Timiș. După intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, oficialitățile prezente au felicitat organizatorii pentru eforturile depuse în promovarea culturii, a tradițiilor și a educației în limba maternă în zona de vest a țării și au adresat scurte mesaje publicului participant la eveniment.

Programul artistic a fost asigurat de grupurile „Harmonia” și „Perlynka” din Bethausen, coordonate de Ionel Vlad și de prof. Maria Szabo-Condrei, precum și de formația de dansuri „Veseli ditocike” din Știuca, sub îndrumarea profesorilor Nicolae Bencar și Mioara Cinar. Au mai urcat pe scenă: grupul „Kedrovena” din Petroasa Mare, coordonat de prof. Mariana Cubaș, formația „Trio Hrin” din Remetea Mică, ansamblul „Moloda Nadiia” din Lugoj și solistul vocal Vasile Bilan (unul dintre coordonatorii ansamblului), alături de prof. Violeta Manzur.

Ulterior, un grup de elevi din județul Arad a încântat publicul cu o suită de dansuri ucrainene, iar trei tinere talentate au interpretat câteva melodii în limba maternă. Elevii arădeni au fost coordonați de profesorii Ana Hanțig și Gianina Butar. Invitații speciali au fost Lesea Bezhenova și Mykhailo Vasylykiv, doi refugiați ucraineni, stabiliți temporar la Timișoara împreună cu familiile lor.

La finalul manifestării cultural-artistice, toți participanții și invitații au luat parte la masa festivă oferită de către Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Timiș.

Organizația locală Telița din cadrul Filialei Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, la data de 24 iunie 2023, Festivalul mierii „Albina ucraineană în Dobrogea”.

Evenimentul dedicat acestei minuni a naturii a fost organizat tocmai la Telița, deoarece aici trăiesc etnici ucraineni care au o istorie bogată în apicultură. O mare parte dintre ei, păstrând cu sfințenie învățăturile strămoșilor, ne oferă rodul muncii lor, mierea și alte produse apicole, pentru a ne bucura împreună de bogățiile naturii.

La dulcea manifestare dobrogeană, am avut onoarea de a-i avea alături de membrii organizațiilor locale ale Filialei Tulcea a UUR, pe domnul Marian Naiman, primarul comunei Frecăței, care susține acțiunile inițiate de minoritatea noastră.

În cadrul Festivalului mierii, au susținut un adevărat spectacol artistic următoarele grupuri vocale: „Pahnucea Lepa” (Telița), „Lilia” (Fântâna Mare), „Iasna Zora” (Murighiol), „Bila Macovka” (Chilia Veche), grupul vocal fondator „Zadunaiska Sici” (Tulcea), „Perva Zora” (Sulina), „Bila Roja” (Letea), „Zadunaiska Sici” (Tulcea), „Dunai” (Pardina) și „Ciorne More” (Sfântu Gheorghe). În același timp, un număr mare de copii au efectuat desene pe asfalt și pe hârtie, având ca temă „Albina”, iar, la final, au fost răsplătiți cu cel mai dulce dulce – mierea.

Desfășurarea Festivalului „Albina ucraineană în Dobrogea” a fost posibilă doar cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România, căreia îi aducem mulțumiri. Dulcele eveniment se va desfășura an de an, astfel fiind continuată una dintre tradițiile specifice acestei zone a Deltei Dunării.

FESTIVALUL ETNIILOR BĂNĂȚENE

Minoritățile timișene au jucat, din nou, hora tradițională bănățeană la „Festivalul Etniilor” din Timișoara. Această manifestare cultural-artistică se află la a XXII-a ediție și a avut loc la data de 17-18 iunie a.c. Festivalul îi reunește anual pe sârbi, slovaci, ucraineni, bulgari, evrei, germani, maghiari, machedoni și romi, la Muzeul Satului Bănățean. În preambulul evenimentului, mult așteptat de publicul larg, și nu numai, reprezentanții Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România și-au dat întâlnire la Casa Ucraineană, amplasată în incinta minunatei locații. Cu acest prilej, gospodinele au adus gogoși, plăcinte și tradiționalul colac, pentru a-i întâmpina pe oaspeți, așa cum ne este obiceiul.

„Este mare sărbătoare la Timișoara și în județul nostru, pentru toate etniile trăitoare pe aceste frumoase meleaguri. Aici, la Muzeul Satului Bănățean, ne întâlnim anual la această manifestare și, bineînțeles, la Casa Ucraineană care are o curte generoasă și o vechime de peste 100 de ani. Noi, ucrainenii, am fost nașii Festivalului Etniilor de două ori și sperăm să fim și în viitor. După părerea mea, acest festival este unic în Europa, deoarece fiecare minoritate își promovează cultura, limba, muzica, dansurile și tradițiile”, a declarat președintele Filialei UUR Timiș, Gheorghe Hleba.

Alături de ucrainenii din Banat, au fost prezenți și ucrainenii de dincolo de graniță, care ne-au încântat cu jucării tricotate în culorile Ucrainei, cu diverse accesorii realizate manual și cu dulciuri naturale, fără conservanți.

„Am pregătit acadele în culorile steagului ucrainean, albastru și galben, și în culorile steagu-

lui românesc. Nu au în compoziție conservanți, iar modelele în formă de animale sau personaje din poveste sunt foarte atractive pentru copii. De altfel, am făcut și bomboane fără zahăr, pentru cei care nu au voie să-l consume. Ne bucurăm că ne-ați invitat să fim alături de voi, să petrecem împreună și să facem parte din marea familie ucraineană, de aici, din Timiș”, a susținut Anna Zabolotskaya din Ucraina.

Pe lângă standurile expoziționale, Lesea Bazhenova și Mychailo Vasylykiv, doi soliști vocali din Ucraina, ne-au încântat cu o melodie cunoscută atât în țara noastră, cât și dincolo de graniță.

„Am cântat una dintre cele mai populare melodii din Ucraina, pe care toți o știu, de la cel mai bătrân, până la cel mai tânăr, pot spune că este un al doilea imn și se numește «Cervona Ruta». Vă mulțumim pentru ajutorul acordat și pentru faptul că ne implicați în acțiunile voastre, iar de fiecare dată când venim aici, la Casa Ucraineană, ne amintim de rădăcinile părinților și bunicilor noștri”, a relatat Mychailo Vasylykiv din Ucraina.

Înainte de startul spectacolelor, a avut loc parada ansamblurilor artistice și hora bănățeană, după care au urmat luările de cuvânt din partea oficialităților județene și a reprezentanților minorităților. Din partea comunității noastre, au urcat pe scenă ansamblul artistic „Moloda Nadiia” și solistul vocal Gabriel Bilan din Lugoj.

Organizatorii acestui festival au fost Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, Muzeul Satului Bănățean și minoritățile timișene, sprijinul financiar fiind acordat de către Consiliul Județean Timiș, prin Programul Național „Timișoara Capitală Europeană a Culturii 2023”.

Picnic Intercultural, în orașul de pe malul Begăi

La finele lunii iunie, refugiații din calea războiului din Ucraina, din Siria și din Palestina și-au dat întâlnire la picnicul intercultural organizat în Parcul „Carmen Sylva” din Timișoara. Manifestarea a avut loc la 25 iunie a.c. și a făcut parte din cadrul proiectului *Timișoara Refugee „Art Festival”*, inițiat de asociațiile și organizațiile care vin în sprijinul persoanelor aflate departe de țara lor natală și stabilite temporar pe meleagurile românești. Astfel, la picnic, au fost prezenți reprezentanții Asociației LOGS, cei ai Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, membrii Organizației Femeilor Ucrainene din cadrul Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, alături de Societatea pentru Copii și Părinți, voluntarii de la Erasmus Student Network ESN Timișoara și Ofensiva Tinerilor din Arad. Cu acest prilej, au fost pregătite preparate culinare tradiționale precum: varenyky, cuaragali, cartopleanyky, paste, diverse sosuri și fel de fel de salate, dar și pampushky.

„La acest picnic, s-au adunat ucraineni, români, sirieni și reprezentanți ai altor etnii care trăiesc aici, la Timișoara. Cu toții am socializat și am gustat din preparatele culinare internaționale. De asemenea, am ajutat la desfășurarea cercului de lectură pregătit de femeile din cadrul Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România. Totodată, am distribuit gratuit cărți pentru copii, ziare și reviste tipărite în limba noastră. Cu toate că sunt departe de Ucraina, iar dorul de casă, de familie și de patria natală este tot mai apăsător, încerc să mă fac utilă și îmi ofer ajutorul de fiecare dată când mi se cere. Colaborez foarte bine cu UUR Timiș și chiar scriu articole pentru publicațiile Uniunii despre manifestările cultural-artistice pe care aceasta le organizează în zona de vest a țării voastre”, a susținut Anna Zabolotskaya din Ucraina.

O impresie plăcută despre picnicul intercultural a venit și din partea Olhăi Bahnat, o mămică

refugiată din țara vecină, care se implică voluntar în proiectele inițiate de diferite organizații: „Am luat parte la acest eveniment în calitate de co-organizator și am condus un atelier de creație pentru copii. A fost foarte frumos, vesel și relaxant pentru toți participanții”.

La această manifestare în aer liber, au mai fost pregătite ateliere de pictură pe materiale textile, de lut, de lemn și pe tablouri în miniatură. Un astfel de tablou, pe care scria Uniunea Ucrainenilor din România, l-am primit și noi, în dar, de la Valeria Bazhenova, o elevă de 11 ani din Kiev, care de nenumărate ori ne-a încântat cu melodii ucrainene.

Concursul Național Istoria și Tradițiile Ucrainenilor din România

– ediția a XIII-a –

Ucrainenii alături de reprezentanții altor minorități din România aduc o contribuție importantă la patrimoniul cultural material și imaterial al țării noastre. Arta populară exprimată sub toate formele sale constituie o bogăție neprețuită pentru cei care înțeleg adevăratul sens al acestei valori. Pornind de la obiceiurile prilejuite de cele mai importante momente din an și din viața omului, continuând cu minunatele costume populare și încheind cu cântecele care zugrăvesc bucuria și necazul, toate acestea adunate într-un buchet trebuie dăruite tinerei generații pentru a nu se pierde niciodată.

Concursul Național *Istoria și Tradițiile Ucrainenilor din România* a fost conceput pentru a încuraja tinerii participanți să răscolească „lada cu zestre a bunicii” în căutarea folclorului și a tradițiilor, cu scopul de a valorifica această moștenire fără preț. Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, în colaborare cu Ministerul Educației și Uniunea Ucrainenilor din România (UUR), Filiala Suceava, a organizat, în perioada 26-28 mai 2023, cea de-a XIII-a ediție a Concursului Național „Istoria și Tradițiile Ucrainenilor din România”. Această competiție culturală este înscrisă în Calendarul Concursurilor Naționale Școlare pentru anul 2023, fiind inițiată de doamna prof. Lucia Mihoc, inspector școlar, și coordonată de prof. Mihaela-Delia Martineac.

Concursul s-a desfășurat, cu participare directă și indirectă, pe trei secțiuni:

1. Secțiunea „Fotografie”. Concurenții au trimis câte o fotografie pentru cele trei teme propuse: - Obiceiuri și tradiții: Sărbătorile religioase și laice (de ex: cina din Ajun, colindătorii, slujba religioasă, obiceiuri de nuntă / botez; tradiții de Paște etc.); - Obiecte tradiționale (de ex: costume tradiționale vechi, autentice, vase, ștergere cu motive populare, ouă încondeiate, diferite obiecte, instrumente muzicale specifice etniei, podoabe tradiționale etc.); - Satul meu / școala mea.

2. Secțiunea „Eseu” a cuprins lucrări care au respectat temele propuse (istoria localității natale, legende despre denumirea localității / a unei zone geografice; locurile de unde au venit ucrainenii și perioadele stabilirii lor în diferitele zone ale României; mănăstiri, străzi și case istorice din comunitate, monumente ale eroilor, monumente reprezentative ale comunității ucrainene din România; arta populară: ocupații tradiționale ale ucrainenilor – cusut, tors, țesut, croșetat, încondeierea ouălor –, portul popular, instrumente muzicale, tradiții culinare; tradiții cu ocazia unor evenimente marcante din viața comunității: botez, logodnă, nuntă, înmormântare; viața religioasă: confesiuni religioase, ucrainenii de stil calendaristic vechi; personalități ale culturii ucrainene: scriitori, poeți, critici literari, pictori, compozitori; contribuția comunității ucrainene la patrimoniul național românesc; interferențe între minoritatea ucraineană și celelalte etnii conlocuitoare; minoritatea în mileniul al III-lea; integrarea europeană).

3. Secțiunea „Prezentarea unui obicei” (de nuntă / de botez / de înmormântare / de Paște / de Crăciun / de Sfântul Andrei / de Rusalii / de Anul Nou / peșitul / oieritul / jocuri specifice unor sărbători etc.).

În această competiție, s-au înscris aproape 200 de participanți de nivel primar, gimnazial și liceal, provenind din cinci județe, unde conviețuiește minoritatea ucraineană: Suceava, Botoșani, Maramureș, Timiș și Caraș-Severin.

În sala de festivități, a fost amenajată expoziția cu fotografiile participante la concurs, iar, pe holul de la intrarea în clădire, o expoziție cu obiecte tradiționale vechi. În prima parte a competiției, a avut loc prezentarea selectivă a eseurilor, însoțită de imagini PowerPoint, sub genericul „Prețuim comorile noastre”. S-a remarcat, în mod deosebit, elevul Ioan Gherman de la Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Mitropolitul Dosoftei”

din Suceava, prin prezentarea originală a temei sale. Acesta a vorbit despre tânărul poet ucrainean Andriy Liubka, care este foarte implicat în acțiuni caritabile menite colectării de fonduri pentru sprijinirea luptătorilor de pe frontul din estul Ucrainei.

Elevii Școlii Gimnaziale Paltinu, sub îndrumarea doamnelor profesoare Constantina Bursuc și Elena Elizabet Sauciuc, au pregătit un atelier demonstrativ de încondeiere a ouălor de Paști, arătând juriului și celor prezenți toți pașii de lucru până la obținerea unor adevărate bijuterii. Grupul de dansuri „Cervona Kalena” din Negostina, sub îndrumarea lui Iulian Chideșă, a fost o încântare pentru public, aducând voce bună și bucurie pe chipurile celor aflați în sală. „Huțulii din Argel”, sub îndrumarea prof. Cerasela Ciornei, au adus în fața juraților o secvență din „Peșitul fetei de măritat”, iar „Huțulii din Brodina”, coordonați de Viorica Coneac, au interpretat și au valorificat o serie de cântece vechi, proprii satului natal. Grupul de copii „Sokoleata” din localitatea Rona de Sus, jud. Maramureș, îndrumați de prof. Mariana Clemcovi, au prezentat o secvență din ritualul obiceiurilor de nuntă: împletitul cununii pentru mireasă. Elevii din Călinești Cuparencu, îndrumați de prof. Loredana Mândrășteanu, au prezentat obiceiuri de Paști, aducând în fața juriului

coșul cu bunătați. Grupul „Bukovenka” din Rădăuți a ridicat publicul în picioare, dansând huțulca și au convins membrii juriului că merită locul I. Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj a fost reprezentat de un grup de elevi, îndrumați de prof. Violeta Manzur, care au pus în scenă un fragment plin de emoție și dramatism din poemul „Kateryna” de Taras Șevcenko. Micuțul Ștefan-Iulian Maghiar, elev în clasa pregătitoare la Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, coordonat de prof. Lucia Mihoc, a întrebat, plin de curaj, dacă e primită colinda, iar Crina Maria Loba, elevă în clasa a VI-a la Școala Gimnazială Paltinu, coordonată de prof. Constantina Bursuc, a adus în fața spectatorilor un cântec tradițional huțul. Paula Ciornodolea, elevă în clasa a IX-a la Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu” din Suceava, a cântat vocal și la saxofon două cântece tradiționale de nuntă. Cele câteva ore petrecute în compania tinerilor participanți ne-au făcut să uităm de rigorile unui concurs obișnuit, transformând atmosfera într-un veritabil spectacol.

Potrivit deciziei Ministerului Educației, comisia centrală a concursului a fost formată din: asist. univ. dr. Angela Robu de la Facultatea de Litere din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava – președinte, Irina Liuba Horvat de la Muzeul Județean Satu Mare – președinte de onoare, Ilie Sauciuc de la Inspectoratul Școlar Județean Suceava – președinte executiv, Silvia-Corina Nuțu de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava – secretar, Mihaela Loredana Ceica de la Inspectoratul Școlar Județean Suceava – membru, Silvia Boiciuc de la Școala Gimnazială Șerbăuți – membru, Larisa Valentina Petrețchi de la Școala Gimnazială Rona de Sus – membru, Valentin Ianoș de la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava – membru, Carmen Crâșmar de la Școala Gimnazială Baineț – membru, Cristina Chideșă de la Școala Gimnazială Negostina – membru.

La eveniment, a fost prezent inspectorul general adjunct al ISJ Suceava, Petru Crăciun, care a apreciat activitatea artistică și culturală a etnicilor ucraineni din județul Suceava. Inspectorul pentru minoritatea ucraineană, Ilie Sauciuc, a subliniat importanța organizării acestei competiții care valorifică folclorul ucrainean autentic local și a mulțumit președintelui UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, pentru sprijinul constant acordat activităților ce privesc învățământul în limba maternă ucraineană. Loredana Mihaela Ceică, inspector școlar pentru arte, a admirat autenticitatea momentelor artistice prezentate în concurs și i-a felicitat pe participanți și pe îndrumătorii acestora. Directorul Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava, Silvia-Corina Nuțu, a apreciat activitatea desfășurată la grupele de limba ucraineană din cadrul școlii și și-a exprimat toată susținerea în vederea desfășurării unor astfel de activități.

Obiectivele concursului au vizat intensificarea relațiilor dintre etnicii ucraineni prin cunoașterea tradițiilor specifice fiecărei zone și evidențierea elementelor comune, cultivarea respectului atât pentru valorile proprii culturii, cât și pentru valorile altor culturi, promovarea dialogului intercultural ca proces prin care tinerii dezvoltă abilitatea de a acționa într-un mediu cultural atât de complex, întărirea parteneriatelor dintre școli și reprezentanții organizațiilor județene ale UUR în vederea dezvoltării și promovării bunelor relații.

„...Datinile, proverbele, muzica și poezia sunt arhivele popoarelor, iar cu ele se poate constitui trecutul lor îndepărtat. Căci nu există bucurii mai de preț ca averea de cuget și simțire inclusă și păstrată cu sfântă grijă de-a lungul vremurilor în adâncul sufletului”. (Alexandru Vlahuță)

Mihaela-Delia MARTINEAC

Festivalul interetnic „Conviețuiri” – sărbătoarea minorităților din Bucovina

Bucovina a fost și rămâne o provincie multiculturală și multietnică, fiind o zonă de referință, unde datinile și obiceiurile sunt păstrate și promovate prin organizarea de manifestări specifice. Etalon de bună înțelegere și conviețuire între populația majoritară și comunitățile etnice, această regiune reprezintă interferența culturală aflată „între Orient și Occident”. (Erich Beck)

Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, a organizat, în ziua de 14 mai, în parteneriat cu Primăria comunei Bălcăuți și Organizația locală Negostina a UUR, Festivalul interetnic „Conviețuiri”, ediția a XXVII-a, care a adunat peste 400 de participanți. Acest eveniment este cuprins în planul de acțiuni și proiecte culturale ale Filialei Suceava a UUR pe anul 2023. Evidențierea diversității culturale, promovarea identității etnice, buna conviețuire dintre minoritățile Bucovinei, precum și păstrarea tezaurului tradițional multietnic, în contextul unor schimbări majore datorate globalizării, reprezintă scopul principal al acestei acțiuni.

Evenimentul a început cu o paradă a grupurilor folclorice, care au defilat de la Școala Gimnazială Negostina până la Căminul Cultural din localitate. Organizatorii au invitat 13 grupuri folclorice, acestea reprezentând minoritățile ucraineană, polonă, romă și armeană: „Cervona Kalena” (Negostina), coordonat de Iulian Chideșă, „Kozaciok” (Bălcăuți), coordonat de Petru Șoiman, „Vocile Negostinei” (Negostina), coordonat de Antoneta Crainiciuc, „Hayakaghak” (Gherla), coordonat de Ursan Esztegar Erika, „Spivuci ukrainky” (Suceava), coordonat de Viktoria Dryhola, „Mala Poyana” (Poiana Micului), coordonat de Agnieszka Polaczek, „Florile Bucovinei” (Botoșani), coordonat de Victor Semciuc, „Kolomeika” (Siret), coordonat de Zirka Ianoș, Grupul vocal din Iordănești, Ucraina, coordonat de Lutic Zoia, „Florile Guliei” (Gulia), coordonat de Narcis Florea, „Polonenka” (Paltinu), coordonat de Ilie Sauciuc, „Primăvara” (Botoșani), coordonat de Victor Semciuc, „Izvoarașul” (Izvoarele Sucevei), coordonat de pr. Valentin Ardelean.

În deschiderea spectacolului, președintele UUR Suceava, Ilie Sauciuc, a evidențiat importanța comunității diverse a minorităților din Bucovina, menționând „Ziua Internațională a Familiei”, sărbătorită la 15 mai. El a transmis salutul președintelui UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, și și-a exprimat recunoștința față de sprijinul acordat de acesta și de întregul Consiliu UUR comunității ucrainene, în special în privința activităților culturale.

Preoții Daniel Petrașuc și Cosmin Cucu au rostit rugăciunea „Tatăl nostru” în limba ucraineană și în limba română, urmând discursurile invitaților: Vasile Tofan, vicepreședintele CJ Suceava, Vasile Șoiman, primarul comunei Bălcăuți, Iulian Petru Chideșă, viceprimarul comunei Bălcăuți, Victor Semciuc, prim-vicepreședinte al UUR, Victor Hrihorciuc, vicepreședinte al UUR, Petru Șoiman, consilier local din partea UUR, și reprezentanți ai Comitetului județean al UUR Suceava: Niculina Clapon, Cristina Chideșă, Nadia Anastasia Boiciuc-Lazăr, Zirca Ianoș, Rodica Șoiman, Nicolae Ciocan, Ovidiu Tcaci și Brândușa Peslari.

Ansamblurile „Kozaciok” și „Cervona Kalena”, în ciuda notorietății dobândite prin multă trudă de-a lungul timpului, au trăit emoțiile unui nou început, aducând în fața publicului un format proaspăt, cu membri tineri și cu o coregrafie schimbată. Evoluția micilor dansatori a fost răsplătită cu ropote de aplauze și multe încurajări. Iulian Chideșă a mulțumit UUR pentru sprijinul oferit în acest moment de impas, fără de care nu ar fi reușit să meargă mai departe. Timp de câteva ore, publicul a asistat la un spectacol plin de culoare și energie. Grupurile participante au adus

în fața celor prezenți costumele lor tradiționale, punând în valoare cântece locale vechi și dansurile specifice fiecărei etnii.

Festivalul interetnic „Conviețuiri” a fost inițiat de regretatul Kolea Kureliuk, fostul director al Căminului Cultural din Măriței. Prima ediție a avut loc la 25 mai 1994, în Măriței, comuna Dăr-

mănești, iar, după șapte ani, a devenit un eveniment itinerant, desfășurându-se la Șerbăuți, Brodina, Ulma, Siret, Negostina, Paltinu, Cărlibaba și Suceava.

Mihaela-Delia MARTINEAC

NOTE DE PRIMĂVARĂ

Text: George BACOVIA

Muzica: Gheorghe CHERA

Moderato

Ver - de crud ver - de crud Mu-gur alb, și roș și pur,
 Vis de-al bas-tru și de-a zbur, Te mai văd, te mai a - ud,
 Oh pumo-tea xă cu-al tău foc Soa-re, soa-re bor - pul
 ce în-treg mă doa-re, sub al vre-mu-ri-lor joc.

Gala premiilor Uniunii Scriitorilor din România pentru anul 2022

Aplecat contemplativ peste prezent, criticul Nicolae Manolescu, actualul președinte al Uniunii Scriitorilor din România, intuind atmosfera încălzită de neajunsurile pricinuite de sala care nu s-a mulat pe amploarea unui asemenea eveniment, unde, tradițional, vine lume bună și multă, prin lipsă de locuri, inexistența aerului condiționat și a luminii care a fost seacă, mată, sticloasă de nu puteai respira, prin fanatele ei, imaginea entuziastă a laureaților, a presărat fin, inteligent intervențiile sale cu expresii relaxante, spirituale. Juriul, prin președintele său, Mircea Mihăeș, a mărturisit că după ce au lecturat, comparat, confruntat au jurizat și au oferit, cu greu, prilejul anumitor cărți să îmbrace,

prin îngăduința jocului, cuprinsul lor revelator în infinitul farmec al destinului pârguit de mari calități artistice.

La secțiunea proză minorități, viguros și clar construită sub imperiul constant al temperamentului plin de omenesc al celui care a scris-o, cartea „Styjerety” – publicată cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România – care cuprinde romanul „Hristosul de tablă” și „Styjerety” al scriitorului ucrainean Mihai Hafia Traista, a întrunit, în viziunea juriului, prin calități literare, spirit evocator și talent distinct covârșitoarea onoare, cu însemnătate majoră în biografia literară a creatorului, de lauraet al acestei ediții. Părintele scriitor Corneliu Irod a deschis calea spre podium cu o scurtă enumerare, venind astfel și în întâmpinarea justității opțiunii juriului, a atributelor umane, culturale și scriitoricești ce-l definesc pe proaspătul laureat, care, în final, a mulțumit pentru distincția care-l urcă a doua oară pe podiumul acestui, deja, tradițional eveniment. Suita de volume, în diferite arii de manifestare culturală, publicată până acum de scriitorul Mihai Hafia Traista fixează, prin semnificație mai extinsă, una dintre cele mai complete și coerente imagini asupra evoluției unui scrii-

tor. Contactul permanent cu două culturi, ucraineană și română, firea studioasă, inteligența, umorul, seriozitatea, prezența de spirit, credința, variatele sale resurse scriitoricești înăscute i-au deschis de timpuriu ușa deplinei consacrară. Cultura e răspândită contagios de Mihai Hafia Traista pentru cei cu însușiri care au dobândit deprinderea de a o experimenta. Prolific, nestatornic, polivalent publică teatru, literatură pentru copii, poezie, recenzii, interviuri, cronică de întâmpinare, prefețe și postfețe la nenumărate volume, scenariu de film, scenarii de teatru, iar, în ultimii ani, adaugă la faima bibliografiei sale romane, studii de istorie a literaturii ucrainene și traduceri. Dorința precisă, sfidătoare de a pune în mâna cititorilor o carte tăiată drept, poruncitor prin luciditatea calmă a inspirației este un fapt împlinit. Actualul premiu al USR justifică.

Traian CHIRICUȚĂ

Domnișoara și saxofonul

Mă fascinează talentul noilor generații, mă impresionează munca depusă de aceștia în vederea perfecționării în domeniile alese, dar, atunci când rezultatele „sar în ochi”, simt nevoia să împărtășesc cu dumneavoastră respectivele experiențe. De data aceasta, este vorba despre Livia Apostol. Livia ne-a încântat de foarte multe ori prin cântecele sale, prin stilul inconfundabil, prin prezența unică în fanfara Uniunii, prin perseverență, dar, mai ales, prin modestie și prin seriozitate.

Ea face parte din echipa tânără a fanfarei Filialei Botoșani a UUR și a crescut sub ochii noștri, la propriu și la figurat. Alături de Livia, am învățat ce înseamnă voința adevărată, ea reușind să învețe să scrie și să citească în limba ucraineană în două luni, pentru că își dorea să intre la profilul de filologie ucraineană de la Liceul „Lațcu Vodă” din Siret.

evenimente cântând la chitară, la mandolină sau la alte instrumente, dar și-a dorit să fie originală, unică în zonă și profesionistă. „Simțeam nevoia să îmi exprim gândurile și sentimentele altfel, dar habar nu aveam ce anume caut până într-o zi... Binecuvântată fie ziua în care l-am văzut pe verișorul meu cântând la clarinet! Clarinetul, prima mea iubire, m-a însoțit o lungă perioadă de timp... Am avut noroc că la Școala Gimnazială Căndești au venit câțiva domni profesori de muzică, aceștia predându-ne cu dăruire și profesionalism tainele instrumentelor și ale notelor muzicale. Muzica mi-a inundat sufletul de la primele repetiții, m-a cucerit, m-a acaparat total, este viața mea! Să știți că, atunci când am intrat în sala de pregătire, m-am îndrăgostit iremediabil a doua oară, ghiciți de cine?! De saxofon! Zâmbiți, dar

M-a rugat să-i spun povestea reală, simplă, în opinia ei, dar fascinantă pentru vremurile în care trăim. Domnișoara locuiește în localitatea Vițcani, încă de când era copil, mama ei fiind membră a UUR, Filiala Botoșani. Livia a avut o chemare spre lumea artistică. Mi-a spus să menționez că de mică era fascinată de fetele care apăreau la televizor sau la diverse

să știți că intenționat am folosit pronumele „cine”, deoarece pentru mine saxofonul e viu, e cel mai bun prieten, un prieten fidel care dă viață trăirilor mele. Când suflu în saxofon îi împărtășesc și vă împărtășesc gândurile mele de adolescență zbuciumată cu visuri și gânduri mari! Am început să exerseze diverse melodii la orgă, sper să ne împrietenim și să vă încânt cu noile mele compoziții... Aș dori pe această cale să le mulțumesc părinților pentru că m-au susținut, profesorilor de muzică, profesorilor de la școala generală și de la liceu, tuturor celor care mi-au intersectat calea și care m-au îndrumat, m-au educat și m-au înțeles! În fața fanilor mei, mă înclin și le mulțumesc mult de tot, fără ei nu aș fi avut un asemenea elan! M-au felicitat, m-au încurajat, mi-au dat o energie de nedescris în cuvinte, o energie pe care v-o transmit folosind note muzicale...”

Aceasta e Livia noastră, vă invit să o ascultați, să o invitați la evenimentele UUR din zonele dumneavoastră și să vă bucurați, zi de zi, de muzică bună!

Claudia SEMCIUC

Întotdeauna, ultimul clopoțel evocă sentimente amestecate, bucurie și tristețe, în același timp, dar, totodată, se constituie și într-o poartă deschisă spre noi oportunități și alte începuturi.

Sfârșitul de an școlar 2022-2023 a fost mai diferit decât cele din anii anteriori. De ce? Și pentru faptul că, cu doar câteva săptămâni în urmă, nu se știa dacă anul școlar se va încheia sau nu conform programului stabilit, din cauza grevelor care au durat prea mult. (Nu vom analiza dacă au fost justificate sau nu, dacă părțile implicate sunt mulțumite sau nu de rezultat, aceasta fiind problema lor, a autorităților și organelor competente.) Dar, în ciuda grevei din învățământ și a altor împrejurări, ultimul clopoțel a sunat la școala Gimnazială din Negostina în ziua de 14 iunie 2023!

Evenimentul solemn din acea zi, ultimul clopoțel, va rămâne în memoria tuturor celor prezenți pentru totdeauna. A devenit un apel la noi realizări și o reamintire a valorii cunoștințelor dobândite și a prieteniei, care îi vor însoți pe absolvenți în realizările ulterioare. Pentru absolvenții clasei a 8-a acesta constituie o nouă etapă în procesul de învățământ, un moment hotărâtor pentru viitorul lor.

Conform informațiilor operaționale furnizate de către profesorul coordonator Cristina Chideșa, în anul școlar 2022-2023, la școala Gimnazială Negostina, au funcționat două grupe la nivelul învățământului preșcolar, trei clase – la nivelul învățământului primar și trei clase – la nivelul învățământului gimnazial, după cum urmează:

- grupa mică/mijlocie cu 20 de copii, educatoare fiind Alina Avarvarei;
- grupa mare: 7 copii, educatoare – Daniela Pășlea;
- clasa pregătitoare: 12 elevi, învățătoare – prof. pentru învățământ primar Alina Ștefanache;
- clasa I-a: 19 elevi, învățătoare – prof. Cristina Chideșa;
- clasa III-a: 12 elevi, învățătoare – prof. Mihaela Pițuc;
- clasa V-a: 12 elevi, diriginte – prof. Silvia Vieriu;
- clasa VI-a: 15 elevi, diriginte – prof. Alina Cozariuc;
- clasa VIII-a: 10 elevi, diriginte – prof. Diana Frăsieniuc.

Totalul elevilor înscriși a fost de 117. Total cadre didactice: 17 calificate, dintre care 13 titulare și 4 suplinoare. Directorul Școlii Bălcăuți este prof. Mihaela Pintrijel, iar coordonatorul pentru Școala Gimnazială Negostina – prof. Cristina Chideșa. În ultimii trei ani, numărul copiilor înscriși este constant, toți elevii studiind limba ucraineană.

Festivitatea de încheiere a anului școlar 2022-2023 s-a desfășurat la Căminul Cultural din localitate. Sala de festivități a devenit neîncăpătoare, la acțiune participând atât sărbătorii, cât și profesorii, părinții și rudele acestora. Moderatorul festivităților a fost prof. Cristina Chideșa, cea care a prezentat scopul acțiunii și prevederile regulamentare în baza cărora s-au făcut clasificările elevilor absolvenți. Înainte de a începe festivitatea de premiere a celor mai merituoși elevi, preotul paroh al localității a rostit o rugăciune de binecuvântare a acțiunii. Au urmat alocuțiuni din partea invitaților de onoare la eveniment: subsemnatul, în calitate de reprezentant al UUR, viceprimarul comunei Bălcăuți, Iulian Chideșa,

Ultimul clopoțel la Școala Gimnazială din Negostina

directoarea școlii Gimnaziale Bălcăuți și alții. În cuvântul subsemnatului, i-am îndemnat pe elevii școlii să continue studiile în limba ucraineană prin înscriere la liceu și, mai apoi, la facultate, având în vedere perspectivele și prioritățile care există și cele care vor fi create în perioada următoare.

A urmat festivitatea de premiere. La sfârșitul acestui an școlar, s-au înregistrat rezultate frumoase, remarcându-se următorii elevi:

- Clasa V-a, diriginte – prof. Silvia Vieriu: Premiul I – Moroșan Veronica (media 10); Premiul II – Grămada Sara; Premiul III – Boiciuc Darius;

- Clasa VI, diriginte – prof. Alina Cozariuc: Premiul I – Cozariuc Alexandru (media 10); Premiul II – Rîșciuc Gabriel; Premiul III – Grigoriuc Cezarina;

- Clasa VIII-a diriginte – prof. Diana Frăsieniuc: Premiul I – Malanciuc Bogdan, Petrașuc Teodora și Botnariuc Iustin; Premiul II – Brehuiescu Cristina; Premiul III – Grigoraș Andrei.

Din cei 10 elevi care au terminat clasa a VIII-a, 7 și-au exprimat dorința de a urma cursurile secției de filologie – limba ucraineană din cadrul Colegiului „Lațcu Vodă” din Siret.

De asemenea, trebuie remarcat faptul că, în anul școlar care tocmai s-a încheiat, elevii Școlii

Gimnaziale din Negostina au participat la diferite concursuri și olimpiade la nivel local, județean și național. La Olimpiada de Limba Ucraineană, elevele Moroșan Veronica și Grigoriuc Cezarina (prof. coord. Lidia Dascaluic) s-au calificat pentru etapa națională. La concursul de recitare a poeziei ucrainene, eleva Petrașuc Teodora s-a calificat pentru faza națională. Rezultate frumoase au fost obținute și la: Concursul Național „Istoria și tradițiile ucrainenilor” – premiul I: „Cervona Kalena” juniori; Ziua Limbii Materne – premiul I: Cozariuc Alexandru; Micii olimpici; Concursul preșcolar „Voinicelul”; Concursul „Penelul Fermeat”; Concursul interjudețean „Eminescu și Creangă – doi buni prieteni”.

În cadrul alocuțiunilor, a fost subliniat sprijinul acordat de Uniunea Ucrainenilor din România, care susține și sprijină educația și performanțele școlare în unitățile de învățământ în care se studiază limba maternă. Toate proiectele educaționale, după cum au afirmat vorbitorii, vin în întâmpinarea nevoilor elevilor, concretizându-se în dotarea școlilor cu echipamente moderne,

organizarea olimpiadelor și a concursurilor naționale și tematice, dând șansa elevilor de a evolua și performa, de a se autodepăși și de a-și pune în valoare aptitudinile și talentul, încrederea în propriile abilități.

Elevii care s-au remarcat la olimpiade și concursuri de-a lungul anului școlar 2022-2023 au fost recompensați atât financiar, cât și prin participarea în tabere și excursii organizate de Uniunea Ucrainenilor din România, care au avut un rol motivant în creșterea performanțelor școlare. Au fost amintite și câteva neîmpliniri. Și în acest an, școala s-a confruntat cu lipsa de manuale, caiete auxiliare și materiale ajutătoare pentru limba ucraineană. O altă problemă cu care se confruntă școala din Negostina este lipsa unui laborator de limba ucraineană cu dotare audio-video și alte materiale ajutătoare, în special pentru clasele primare. Pentru anul școlar 2023-2024, conducerea școlii își propune să consolideze *Parteneriatul: școala – familia – comunitatea locală*, în vederea desfășurării unor proiecte educaționale care să dea posibilitatea elevilor să-și valorifice talentul și abilitățile în diferite domenii, să fie dezvoltate spiritul creativ și simțul responsabilității personale, pentru ca, în final, ei să-și descopere noi competențe.

Adresăm felicitări tuturor elevilor și cadrelor didactice pentru rezultatele obținute în acest an școlar și le dorim o vacanță plăcută și utilă. Să lase, pentru un timp, deoparte paragrafele și formulele, regulile și teoremele. Cunoștințele acumulate în acest an să fie așezate, pentru o perioadă, pe „raftul de așteptare”, iar ei să se bucure de vacanță, drept răsplată pentru eforturile pe care le-au depus în cursul anului.

Victor HRIHORCIUC,
vicepreședinte al UUR

Parodie

Nedespărțitul meu soare

Mihai VOLOȘCIUC

(din *Curierul ucrainean* nr.481-482,
iunie 2023)

Mă scol, mai nou, oricât de dimineată,
Dar soarele e deja răsărit,
Și-abuia apuc să mă mai spăl pe față
Că el pe cer e deja stabilit.

Așa e vara, știu că dimineța
Mai repede-î, că noaptea s-a scurtat
Și soarele mai abitar prestanța
Și-o etalează până spre-nnoptat.

Și știu că fără el nu ar fi viață,
Ruine și cenușă* ar fi tot,
Dar prea răsare el de dimineată
Și eu să mă mai culc astfel nu pot.

Un pas spre infinit mereu el face
În Cosmos, rege e, îl recunosc,
Și sub domnia lui ce nu-mi displace,
Naturii toate aripile-i cresc.

Dar prea e proslăvit în poezie
De faptul că mereu pe ceruri arde,
Că orișicum, nu știu dacă se știe,
Dar moare peste patru miliarde!

*Cuvintele scrise cu aldine reprezintă sau fac referire la titluri de volume ale autorului.

Lucian PERȚA

Atât în istoriografia europeană, cât și, până acum câteva decenii, în cea ucraineană, Regele Danylo I al Rusiei Kievene (Rusi-Ucraina) era cunoscut drept cneazul Danylo Halytskyi. Aceasta este o titulatură eronată, fiind inventată premeditat de către istoricii moscoviți, cu scopul de a minimaliza rolul și locul lui Danylo Romanovyci în istoria Rusiei Kievene. Încercări moscovite de a trece în plan secund sau chiar de a șterge din istoria ucrainenilor numeroase realizări politice, militare și economice ale lui Danylo I au fost numeroase. O vom aminti pe cea din 1238, an în care cneazul Danylo împreună cu fratele său mai mic, Vasylo, i-au nimicit pe cavalerii Ordinului Teuton în bătălia de la Dorohocyn (oraș din vestul cnezatului Galițiano-Volân, situat pe malul Bugului; azi, Drohiczyn, în Polonia). Aceasta a fost una dintre cele mai de succes campanii militare ale sale, prin care a fost oprită expansiunea teutonilor în Rusia Kievană. Istoriografia Kremlinului cu îndârjire o tănuiește, pentru a scoate în prim-plan victoria lui Aleksandr Nevski asupra teutonilor, din anul 1242, de pe lacul Ciudskoe (Peipsi).

Pentru a prezenta istoria adevărată a ucrainenilor (a strămoșilor acestora), cine a fost Danylo I și care au fost realizările acestuia, Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, în colaborare cu Specializarea Limba și Literatura Ucraineană din cadrul Facultății de Litere a UBB, a organizat, la data de 17 iunie a.c., manifestarea cultural-științifică intitulată „770 de ani de la Încoronarea lui Danylo Halytskyi Romanovyci”.

În deschiderea acțiunii, subsemnatul, în calitate de președinte al Filialei clujene a UUR, le-a mulțumit participanților pentru faptul că au răspuns pozitiv invitației, continuând cu prezentarea primei comunicări, «Король Данило: най-величніший король Русі» („Regele Danylo – cel mai mare rege al Imperiului Rusi”). Epoca domniei lui Danylo I (n. 1201-d.1264) a reprezentat perioada celei mai mari ascensiuni economice, culturale și politice a Imperiului Rusi. Cunoscut în istoriografie ca rege al Imperiului Rusi (1253-1264), Mare cneaz al Kievului (1239-1241), cneaz al Galiției (1205-1206, 1211-1212, 1230-1232, 1233-1235, 1238-1264), cneaz al Volodomeriei (1205-1208; 1215-1238), cneaz al Belzului (1233-1241), Danylo Romanovyci s-a născut în anul 1201, în orașul Halyci, în familia Marelui cneaz al Kievului (1152-1205) Roman II Mstyslavyci (strănepotul lui Volodymyr Monomah) și al fiicei împăratului bizantin Isaac II Angel, Anna Eufrosenia.

Cneazul Roman II Mstyslavyci, întemeietorul cnezatului Volâno-Galițian (sau Halyci-Volynia), în anul 1999, și al familiei domnitoare monarhice a Romanovycilor, moare în anul 1205, iar mama lor, cneaghina Anna, văzând că Danylo și Vasylo, urmașii tronului din Halyci, nu au șansa de a-l păstra din cauza uzurpatorilor, se mută împreună cu ei la Volodymyr (până în anul 2021, Volodymyr-Volynsk). Un an mai târziu, pe fiul cel

770 de ani de la încoronarea lui Danylo Halytskyi Romanovyci

mare, Danylo, îl trimite la curtea suveranului ungar Endre al II-lea, iar ea și Vasylo ajung în Cracovia. Anna a exercitat rolul de regent pentru cei doi fii până în anul 1215, când viitorul Rege Danylo, în vârstă de 14 ani, cu ajutorul lui Leszek I cel Alb, Mare duce al Poloniei, ajunge să conducă cnezatul Volodymyr (Volodomeria) de unul singur, ajutor fiindu-i fratele Vasylo, iar mama lor se mută la mănăstire. Era drumul anevoios pe care avea să-l parcurgă încă aproximativ patru decenii. Cu toate acestea, prin atribuțiile moștenite și prin aptitudinile dobândite pe parcursul vremii, Danylo s-a dovedit a fi un strateg desăvârșit, un agil și ingenios comandat de oști și un diplomat abil.

Dintre numeroasele sale campanii militare, se remarcă bătălia de la Kalka (1223) împotriva mongolilor (unde a fost rănit), luptele pentru tronul Kievului și al cnezatului Volâno-Galițian și multe victorii împotriva Hoardei de Aur, prin care a eliberat orașele Kremenetș, Luțk, Volodymyr, Vozveahel, Podillia și multe teritorii situate de-a lungul râurilor Bug, Sluci, Teteriv etc. Toate acestea au contribuit la reconstrucția Imperiului Rusi (Rusia Kievană). Totodată, a luptat împotriva mongolilor (începând cu anul 1223), a încheiat alianțe cu pecenegii, cu Roma și cu monarhii vecini, încercând să formeze o coaliție europeană antimongolă, mai ales după ce Hoarda de Aur a distrus Kievul (condus de Danylo între 1239-1241), în decembrie 1240.

După o lungă corespondență cu Papa Inocențiu al IV-lea, care îl numește pe Danylo drept

„cel mai luminat rege al Rusiei”, în speranța unui ajutor din partea occidentalilor catolici, cneazul de la Halyci acceptă coroana regală, după ce, în ultimii cinci ani, o refuzase de două ori. Cauza primului refuz a fost aceea că trimișii papei nu l-au găsit pe teritoriul cnezatului său, Danylo tocmai ajungând la Cracovia. Cel de-al doilea refuz a fost unul pur militar, papa a trimis coroana fără să anunțe o cruciadă împotriva mongolilor, ceea ce l-a făcut pe Danylo să răspundă plin de mânie: „La ce mi-e bună coroana, când mongolii varsă sânge peste tot?!”. Cea de a treia încercare a avut loc în decembrie 1253, când trimisul Papei Inocențiu al IV-lea, Legatul papal Opizo, a sosit în Dorohocyn. Pe drumul spre orașul încoronării, Opizo, pe baza bulei papale, îi cheamă pe conducătorii Serbiei, Cehiei, Moraviei, Pomeraniei și Prusiei să ia parte la cruciada împotriva mongolilor, care urma a fi condusă de cneazul Danylo Halytskyi. Inițial, și a treia oară Danylo refuzase coroana, dar, în cele din urmă, a cedat la cererea mamei sale, cneaghina Anna, și a cnezilor polonezi Siemowit I de Mazovia și Bolesław V Wstydlivy (Bolesław cel Timid), aliații săi în campania abia începută împotriva iatvezilor.

Încoronarea a avut loc la 20 decembrie 1253, în Biserica Preasfinte Născătoare de Dumnezeu din Dorohocyn, unde Opizo i-a înmănat lui Danylo bijuteriile regale: coroana, sceptrul și globul.

În acel moment, Danylo avea 52 de ani. Statul său se întindea de la Bug până la Nipru și era aproape cel mai mare din Europa. Era recunoscut ca rege de către papă și devenise un monarh european cu drepturi depline. Conform obiceiului vremii, regele nu putea fi vasalul nimănui, iar, în cazul unui atac asupra statului său, alți regi trebuiau să îi ofere ajutor militar, ceea ce nu s-a întâmplat atunci când Danylo avu nevoie. Monarhii Europei Centrale și de Vest au refuzat să-i dea ajutor cnezului de la Halyci, sperând că mongolii nu vor ataca statele lor. Cu toate acestea, Danylo Romanovyci a reușit să-i țină departe pe mongoli, ridicând orașele Holm, Lviv, Danyliv, Stijok, reconstruind Dorohocynul și ctitorind multe biserici.

Evenimentul a continuat cu vizionarea unui film documentar despre viața și activitatea militară a Regelui Danylo.

Olha Senychyn, redactorul revistei pentru copii «Дзвоник», în comunicarea sa, a vorbit celor prezenți despre miturile legate de Regele Danylo, demontate de recente cercetări arheologice, lingvistice, istorice etc., cel mai înrădăcinat mit fiind cel al titulaturii Regelui Danylo Halytskyi, o titulatură total greșită, impusă de istoriografia sovietică: Danylo I nu era doar suveranul cnezatului Galițian sau al celui Volân, ci era regele vastului Imperiu Rusi (al Rusiei Kievene).

De menționat faptul că, începând cu anul 2003, există un nou titlu de stat al Ucrainei – Ordinul Danylo Halytskyi.

Nu putem încheia fără a menționa că primul rege al Rusiei Kievene a fost Iaropolk, cunoscut și ca Regele Petro I (fiul lui Iziaslav Iaroslavyci și nepotul lui Iaroslav Mudryi / cel Înțelept), care a fost încoronat chiar la Roma, în anul 1075, de către Papa Grigore al VII-lea.

Abundența de informații deosebit de interesante despre perioada Evului Mediu Timpuriu și a rolului pe care Danylo I l-a jucat pe scena politico-militară și economico-culturală europeană i-a fascinat pe invitați, aceștia exprimându-și speranța în organizarea pe mai departe a unor asemenea acțiuni.

Surse:

1. Леонтий Войтович, *Король Данило Романович: політик і полководець // Доба Короля Данила в науці, мистецтві, літературі* (Матеріали міжнародної наукової конференції. 29-30 листопада 2007 р. Львів), Львів, 2008, с. 22-97.
2. Л. В. Войтович, *Галицько-волинські етюди*, Вид. Пшонківський О.В., Біла Церква, 2011, pp. 222-273.
3. В. С. Александрович, Л. В. Войтович, *Король Данило Романович (Славені постаті Середньовіччя, Вип. 3)*, Вид. Пшонківський О. В., Біла Церква, 2013.

Ion HERBIL,
Președintele Filialei Cluj a UUR

CONGRESUL UCRAINENILOR ADVENTIȘTI DIN ROMÂNIA

La sfârșit de săptămână, câteva sute de persoane din întreaga țară, dar și din Ucraina au participat la Congresul ucrainenilor adventiști din România, organizat de Departamentul Grupuri Etnice al Uniunii Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, motto-ul evenimentului fiind „VIE ÎMPĂRĂȚIA TA!”. Congresul s-a desfășurat la Centrul de Tineret și Misiune din comuna Coșna, jud. Suceava, la data de 27 mai 2023, începând cu ora 10:00. Invitații speciali au fost: Stanislav Nosov, președintele Bisericii Adventiste din Ucraina, și Aurel Neațu, președintele Bisericii Adventiste din România. Din partea Uniunii Ucrainenilor din România, la eveniment, au participat: dna Anna Sambor, vicepreședinte al UUR, dl Victor Hrihorciuc, vicepreședinte al UUR, dl Vasile Buciuta, trezorierul UUR, dl Ioan Recalo, membru în Consiliul UUR. Totodată, au participat președinții conferințelor Moldova, Banat, Transilvania de Nord, precum și pastorii comunităților unde există mulți credincioși de etnie ucraineană.

În cadrul programului, au avut loc numeroase intervenții din partea reprezentanților bisericii adventiste din țară și din Ucraina. Au fost prezentate diverse experiențe misionare, urmate de momente de rugăciune și de închinare, dar și discuții legate atât de istoricul Bisericii cum și de proiectele viitoare ale acesteia, cât și de problemele cu care se confruntă ucrainenii din România și din Ucraina, în aceste vremuri grele pentru întreaga lor comunitate.

Prin intervenția organizatorului evenimentului din cadrul părții oficiale a acestuia, pastor Bala Roland, președintele Departamentului Grupurilor Etnice al Uniunii Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, a fost subliniată disponibilitatea și sprijinul financiar și moral substanțial primit din partea Uniunii Ucrainenilor din România în organizarea evenimentului, precum și discuția constructivă pe care a avut-o cu președintele UUR, dl Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Reprezentanții bisericilor adventiste din Ucraina invitate la eveniment au subliniat sprijinul financiar, material și de altă natură primit de ucrainenii din Ucraina și de către cei care și-au găsit refugiul în România din partea ucrainenilor din România, și nu numai, încă din primele zile ale invaziei militare a Federației Ruse în Ucraina, începând cu ajutorul acordat la frontiera celor două state, continuând cu asigurarea

locurilor de cazare și, în numeroase cazuri, a transportului spre alte destinații ale Uniunii Europene. Sprijinul a continuat în perioada următoare și continuă chiar și azi, atât prin transmiterea de ajutoare materiale către Ucraina, cât și prin susținerea acordată refugiaților rămași temporar pe teritoriul României (integrarea în sistemul educațional, sprijin logistic, asistență juridică și de altă natură).

Prin intervențiile reprezentanților Uniunii Ucrainenilor din România, dna Anna Sambor și dl Vasile Buciuta, a fost subliniat faptul că UUR este singura organizație oficială care reprezintă comunitatea ucraineană pe plan intern și internațional. Vorbitorii au insistat pe principalele direcții de acțiune în care

s-a implicat conducerea UUR, în general, și președintele Uniunii, în mod special, în calitate de deputat al comunității ucrainene în Parlamentul României, privind sprijinirea Ucrainei (a localităților din zona de frontieră, și nu numai) și a refugiaților stabiliți în România, dar și în rezolvarea problemelor cu care se confruntă populația de etnie ucraineană din România. De asemenea, dna Anna Sambor a menționat că la acest eveniment nu a putut participa președintele Uniunii Ucrainenilor din România, dl deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, acesta fiind invitat la Congresul European al Ucrainenilor (CEU), ediția a XIV-a, care s-a desfășurat în perioada 27-28 mai, la Berlin, Germania. În același timp, a transmis disponibilitatea președintelui UUR de a încheia cu reprezentanții Bise-

ricii Adventiste din România un Protocol de parteneriat (asemenea celui încheiat cu Biserica Ortodoxă Ucraineană din România), în baza căruia, pe viitor, comunitatea ucrainenilor se va putea implica financiar, material etc. și în alte acțiuni organizate în comun sau de către una din părți, cu invitarea reprezentanților celeilalte părți. Despre implicarea comunității ucrainenilor în sprijinirea refugiaților care s-au stabilit

în România, au vorbit și dna Brândușa Peslari, președinta Organizației locale Milișăuți a UUR, și dna Maria Szabo Condei, inspectoare de limbă ucraineană din județul Timiș.

Între intervențiile invitaților la eveniment, au fost intercalate programe muzical-literare prezentate de recitatori, soliști vocali, instrumentiști, grupuri vocale (coruri) și formații instrumentale (fanfare, blockflote, bandure etc.) din

țară și din Ucraina: Bethausen, Pogănești (Banat); Milișăuți, Colacu, Moldovița (Moldova); Repedea, Ruscova (Transilvania de Nord), formații și soliști din Bukovina și Transcarpatia (Ucraina).

Congresul ucrainenilor adventiști a continuat și în ziua de duminică, de această dată, în municipiul Vatra Dornei, acolo unde Foișorul Muzical din Parcul municipal a găzduit, începând cu ora 12:00, un concert de gală susținut de Ansamblul de Bandure „Corzi de argint” din Lviv, Ucraina.

Prin demersul său, acela de a sprijini moral și financiar organizarea Congresului, Uniunea Ucrainenilor din România a demonstrat că este un partener credibil pentru colaborare în proiectele viitoare, manifestând deschidere și disponibilitate în acest sens.

Victor HRIHORCIUC,
vicepreședinte al UUR

Prof. Vasile Șeucaliuc (1937–2023)

Am pierdut un OM..., am pierdut un demn domn profesor. Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Botoșani are la temelie oameni de valoare, iar, la data de 3 mai 2023, inima mare a unuia dintre membrii de frunte a încetat să mai bată. Domnul profesor, care la bază a fost un învățător la fel de iubit și de apreciat, Vasile T. Șeucaliuc, s-a stins, lăsând în urmă o familie îndoliată și greu încercată de această pierdere.

Societatea este mai săracă fără experiența, seriozitatea, demnitatea și cunoștințele prețioase ale domnului profesor Șeucaliuc. L-am avut ca profesor și vă spun drept că m-a fascinat seriozitatea dumnealui în ceea ce privește transmiterea cunoștințelor, ironia fină în fața ignoranței, dar

mai ales profesionalismul. Domnul profesor a fost timp de douăzeci și cinci de ani președintele Organizației Căndești a UUR. În această calitate, dumnealui a desfășurat multiple activități care au avut un ecou remarcabil în societate, aducând noi membri și reprezentând un simbol al demnității, al seriozității și al păstrării vii a tradițiilor neamului nostru. În același timp, meritele i-au fost recunoscute și în plan profesional, ocupând, timp de 38 de ani, funcția de director al numeroselor instituții școlare din multiple localități, printre care: Clit, Grănicești, Șerbăuți, Rogojești, Căndești. Studiile din vremea tinereții au constituit o temelie solidă pentru viitorul dascăl, acesta absolvind cu succes Liceul

Pedagogic din Siret și Facultatea de Limbi Slave din București.

În timpul activității de la școala din Rogojești, și-a întâlnit jumătatea, pe doamna învățătoare Aurelia Ivaniciuc, o doamnă fină, educată, o doamnă al cărei zâmbet nu îl voi uita niciodată! Cei doi băieți, rodul iubirii acestor oameni atât de frumoși la chip și la suflet, sunt oameni respectați în societate, serioși și profesioniști. Sorin Ilie Șeucaliuc este primul fiu al domnului profesor, născut la 19 iulie 1965, fiind un familist convins, un om care poartă peste tot amprenta educației primite, un om cu funcții în administrația locală a comunei Căndești. Dumnealui a întemeiat o familie frumoasă alături de doamna Veronica și împreună au crescut-o pe Gabriela, eminentă absolventă a două facultăți: medicină și litere. După cum vedeți, așchia nu sare departe de trunchi și aceste familii dau oameni valoroși lumii în

care trăim. Alin Dorin Șeucaliuc, fiul născut la data 8 ianuarie 1968, a călcat pe urmele părinților și predă fizică la două licee renumite din Botoșani. Dumnealui

i-a dăruit domnului profesor un nepot, pe Rareș, care a absolvit Facultatea de Educație Fizică și Sport din Bacău.

Păstrăm vie amintirea domnului profesor Vasile Șeucaliuc, transmitem și pe această cale sincere regrete familiei și nădăjduim să ne ridicăm cu toții la înălțimea așteptărilor pe care domnul profesor le avea de la noi și să ducem mai departe marele dar primit de la înaintașii noștri!

Claudia SEMCIUC

Copiii ucraineni ai Filialei Arad, la Timișoara

Uniunea Ucrainenilor din România consideră că viitorul unei nații depinde de grija față de tânăra generație și, în consecință, se preocupă permanent în a păstra și cultiva acesteia valorile religioase, culturale și morale ucrainene, care vor fi transmise următoarelor generații. În foarte multe dintre activitățile organizate de către Filiala Arad a UUR, sunt implicați copii. Drept răsplată pentru participarea lor activă la aceste activități, Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Arad le-a oferit, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, o surpriză. Duminică, 11 iunie a.c., a fost organizată o excursie la Timișoara pentru un număr de 46 de copii care studiază limba ucraineană și care participaseră anul acesta la numeroase și diverse evenimente și concursuri. Aceștia, însoțiți de domnul Gavrilă Miculaiciuc, președintele Filialei Arad a UUR, și de cadrele didactice

Anna Hanțig, Ileana Preda și Gianina Butar au beneficiat de o zi minunată.

Aventura a început cu o frumoasă plimbare cu vaporul pe râul Bega. Mulți dintre copiii participanți nu doar că nu au mai urcat vreodată la bordul unei ambarcațiuni, ci, nici măcar, nu au văzut cum arată un vapor în realitate. A fost o emoție colectivă, un freamăt general de încântare care i-a însoțit pe tot parcursul călătoriei. De la Stația „Catedrala Mitropolitană” și până la Uzina de Apă, copiii au admirat peisajul, s-au entuziasmat la fiecare întâlnire cu alt vaporas, au râs, au făcut fotografii, bucurându-se de fiecare moment petrecut pe ambarcațiune.

După servirea mesei, următorul popas a fost Muzeul Satului Bănățean, un loc minunat unde copiii au putut afla lucruri interesante, în special despre felul cum trăiau oamenii în secolele trecute. Casele autentice sau replicile construite i-au purtat în vremuri de mult apuse, când omul și natura erau mult mai apropiați și viața era infinit mai simplă, fără tehnologie, fără grabă, mai aspră, dar mult mai profundă și mai spirituală. Cu ochii iscoditori, cu tolba plină de întrebări, cu zâmbetul pe buze, așa au petrecut copiii câteva ore bune pe potecile muzeului, intrând în fiecare casă și cercetând fiecare colțișor.

Un popas de suflet a fost făcut la Casa ucraineană, o locuință din comuna Repedea, județul Maramureș, care a fost donată acestui muzeu de comunitatea ucrainenilor. Șatra casei (pridvorul) a devenit brusc neîncăpătoare atunci când toți copiii s-au grăbit să facă o fotografie de grup.

Bineînțeles că nu a lipsit nici joaca din această excursie! Toboganul gonflabil din incinta muzeului a fost supus la grea încercare de energia și entuziasmul copiilor. Se umfla și se dezumfla ca burta unui balaur obosit sub tălpile celor mici.

Suntem extrem de mândri că Uniunea Ucrainenilor din România a ales să investească în tânăra generație, cea care poate și trebuie să ducă mai departe valorile naționale ale ucrainenilor! Ce bogăție mai mare decât copiii poate avea un popor? Și ce cântec mai frumos poate fi pentru urechile noastre decât glasurile cristaline ale acestora, bucurându-se de copilărie?

Cu siguranță, a fost o excursie de neuitat, o experiență care va rămâne mult timp în amintirea copiilor!

Gianina BUTAR

Alături de polițiștii de frontieră

În baza bunelor relații statornicite între Filiala Iași a Uniunii Ucrainenilor din România și Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași, de-a lungul ultimilor ani de colaborare și a practicii de a participa la unele acțiuni organizate de Filială ieșeană a UUR, respectiv de Poliția de Frontieră din Iași, în ziua de 25 mai 2023, la invitația conducerii Inspectoratului Poliției de Frontieră Iași, președintele Filialei Iași împreună cu președintele Filialei Botoșani au participat la o întâlnire cu reprezentanții polițiștilor de frontieră români și ucraineni. Delegația Poliției de Frontieră Române a fost condusă de către comisarul-șef de poliție Victor Mariniuc, șef al Inspectoratului Teritorial al Poliției de Frontieră Iași, iar cea a Serviciului Frontierei de Stat a Ucrainei a fost condusă de generalul-maior Victor Babiuk, șeful Direcției Regionale de Vest din cadrul Serviciului Frontierei de Stat a Ucrainei. Din discuțiile purtate cu reprezentanții polițiștilor de frontieră români și ucraineni, precum și din comunicatul dat publicității la finalul întâlnirii de lucru semestriale a șefilor structurilor teritoriale ale Poliției de Frontieră Române de la granița cu omologii lor din cadrul Serviciului Frontierei de Stat a Ucrainei a rezultat preocuparea pentru

adaptarea dispozitivelor de supraveghere a frontierei, în vederea coordonării demersurilor la frontiera de stat pentru combaterea contrabandei cu țigări și a migrației ilegale și asigurarea unui trafic fluent al persoanelor, al mijloacelor de transport și al mărfurilor, inclusiv prin desfășurarea de întâlniri pentru stabilirea unor măsuri comune în vederea scăderii timpilor de așteptare. Șefii celor două delegații au concluzionat că activitatea de cooperare a fost orientată înspre descoperirea și combaterea activităților ilegale la frontieră, consolidarea încrederii și securizarea frontierei comune. Din comunicatul dat publicității, mai rezultă că toate problemele apărute la frontiera comună au fost rezolvate cu celeritate în spiritul Tratatului între România și Ucraina privind regimul frontierei de stat româno-ucrainene și pe baza colaborării și a asistenței mutuale în problemele de frontieră.

În cadrul întreprinderii de lucru, cele două delegații au stabilit o serie de măsuri privind principalele direcții de cooperare și conlucrări pentru perioada următoare. În interven-

țiile lor, reprezentanții delegației ucrainene au adus mulțumiri poporului român pentru ajutorul acordat Ucrainei imediat după invazia militară a Federației Ruse în Ucraina, dar și în perioada care a urmat, prin ajutoarele trimise în Ucraina și prin primirea și asigurarea condițiilor de viață pentru refugiații stabiliți temporar în România și pentru copiii acestora, în vederea integrării în procesul instructiv-educativ.

Pentru a îmbina utilul cu plăcutul, gazdele au organizat pentru membrii delegației ucrainene vizite în județ, în cele mai reprezentative locuri, iar prin participarea celor două ansambluri ale Filialei Botoșani („Vesna” și „Florile Bucovinei”) a fost prezentat un program muzical-literar cu cântece populare ucrainene și românești și un pot-puriu de dansuri populare ucrainene, apreciate la cel mai înalt nivel, fiind îndelung aplaudate de participanții la eveniment. Programul a început cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei.

Din intervențiile celor doi șefi de delegații a rezultat că întâlnirea de lucru s-a desfășurat într-o atmosferă caldă și prietenească, de înțelegere reciprocă și colaborare, membrii delegațiilor exprimându-și convingerea că măsurile stabilite vor favoriza îmbunătățirea cooperării privind securizarea frontierei româno-ucrainene.

Victor HRIHORCIUC,
vicepreședinte al UUR

Sfântul Proroc Ilie

Perioada vechi-testamentară a fost îndrumată de Tatăl Ceresc, pentru primirea Fiului lui Dumnezeu de către oameni aleși, și anume de proroci. Singurul proroc al Vechiului Testament pe care Biserica Ortodoxă îl cinstește cu Praznic este Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul.

Sfântul Ilie a trăit aproximativ cu 850 de ani înainte de Hristos, iar despre faptele lui și despre plecarea sa la cer cu trupul ni se istorisește în Cărțile III și IV Regi ale Vechiului Testament. Prin viața sa și prin râvnă a arătat ascultare exemplară față de Dumnezeu, demascând falsitatea idolilor și a slujitorilor acestora. Ilie prorocul nu a scris și nu ne-a lăsat nicio scriere precum alți proroci ai Vechiului Testament, însă s-a distins prin următoarele fapte:

- era un luptător aprig împotriva idolatriei și a falșilor preoți;
- i-a făcut dreptate lui Nabot, atunci când regele Ahab i-a răpit acestuia via;
- a fost un om al rugăciunii smerite, al râvnei exemplare;
- atunci când s-a înălțat la cer, l-a lăsat urmaș pe Elisei, căruia i-a predat cojocul, ca semn al alegerii spre slujirea Domnului.

Biserica Ortodoxă Ucraineană îl prăznuiește pe Sfântul Proroc Ilie, în fiecare an, la data de 2 august. În această zi, este sărbătoarea Hramului Bisericii Ortodoxe din Ruscova, protopopiatul Sighet, precum și a Hramului Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Știuca, protopopiatul Lugoj.

Pastorația vârstnicilor din Parohie

După aderarea țării noastre la Uniunea Europeană, având dreptul de a munci în țările membre ale acesteia, foarte mulți cetățeni români și ucraineni au emigrat în țările vestice, pentru un trai mai bun și pentru condiții de viață decente. Unii au plecat pentru o perioadă, iar alții, pentru tot restul vieții, luându-și familiile și stabilindu-se în diaspora. Acest exod, pe lângă părțile pozitive, a avut și aspecte negative, precum singurătatea copiilor sau cea a bătrânilor rămași singuri în țara de origine. Un număr mare de copii rămași în grija rudelor au apucat pe căi greșite și foarte mulți bunici, oameni în vârstă, bolnavi au ajuns să-și ducă zilele singuri, așteptând o mână de ajutor din partea cuiva.

În asemenea situații, Biserica este mama iubitoare care nu-și uită copiii, vine în sprijinul persoanelor singure și neputincioase. Deși foarte mulți cărcotași nu văd sau nu vor să vadă rolul Bisericii în societate, sprijinul pe care aceasta îl oferă enoriașilor săi este unul real, binevenit și, adesea, salvator pentru cei mai mulți dintre nevoiași. Vreau să subliniez că Biserica nu poate eradică sărăcia, rolul Bisericii nu este doar cel social-filantropic. Rolul prim, cel mai important al Bisericii în societate este acela de a-i arăta omului calea către Dumnezeu, de a-L descoperi acestuia pe Dumnezeu Cel Unul în Ființă și Întreit în Persoane. Aceasta este misiunea fundamentală a Bisericii. Pe urmă, vin și celelalte misiuni, printre care și pastorația vârstnicilor, ajutorarea nevoiașilor, sprijinul acordat copiilor etc.

Așa cum am menționat și la început, grija Bisericii pentru persoanele vârstnice, abandonate este una reală și se concretizează prin următoarele acțiuni ale preotului în parohie:

- Misiunea învățătoarească a preotului paroh sau îndatorirea de a învăța pe om. Bătrânețea este o boală, o neputință care apare, la un moment dat, la toți oamenii, chiar și la cei mai sănătoși dintre noi. Este important ca omul ajuns în această stare să nu-și piardă nădejdea, să știe că nu este singur, că Dumnezeu nu părăsește pe nimeni, chiar și rolul suferinței fiind unul mântuitor. Singura cale pe care ne-o descoperă Mântuitorul este calea crucii. Este important ca omul să știe aceste lucruri, pentru a-și putea duce crucea cu nădejde, nădejdea mântuirii.

- Misiunea sacramentală, adică spovedania și împărtășania vârstnicilor la domiciliu, ori de câte ori ei doresc acest lucru. Citirea unei rugăciuni la căpătâiul neputinciosului aduce multă liniștire sufletească. Adeseori, mă mir, ca preot, de bucuria suferindului, când acesta primește Sfintele Taine, când se împărtășește. Dumnezeu oferă credinciosului bucurii duhovnicești chiar și în boală.

- Misiunea social-filantropică sau ajutorarea materială a vârstnicilor, atunci când situația o cere. Din nefericire, cei mai mulți dintre părinții și bunicii noștri au o pensie de subzistență. Unii nu o au nici pe aceasta, și atunci rolul preotului este de a sprijini material, cu ajutorul creștinilor din parohie, pe acești bunici lăsați în voia sorții. Ajutorul respectiv însă trebuie făcut într-un mod discret, fără a umili și fără a face publicitate pe rețelele de socializare. Discreția trebuie păstrată, pentru a evita umilirea celui ajutat, iar publicitatea trebuie evitată, pentru a-i fi de folos celui care săvârșește fapta bună.

Sunt mulți vârstnici care nu necesită sprijin material, de niciun fel, însă își doresc un singur lucru, și anume ca cineva, din când în când, să le treacă pragul casei și să le ofere un ceas din timpul său. Să-i asculte! Să aibă răbdare să le asculte neputința și să fie acolo pentru ei, măcar pentru câteva minute... Noi, oamenii, nu putem să preluăm nici boala, nici necazul nimănui și nici nu putem însănătoși în chip miraculos pe vreun semen de-al nostru. Putem însă să le facem mai suportabile neputința și boala celor vârstnici, care, cândva, au muncit, s-au străduit, dar pe care, din păcate, societatea îi dă uitării...

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737**

**E-mail:
curierul.ucrainean@uur.ro**

**Redactor-șef:
Ioan Herbil**

**Redactor:
Ștefania Pietreanu**

**Tehnoredactare și culegere:
Ștefania Pietreanu**

**Tiparul executat la
Tipografia
„RCR PRINT”
ISSN 1223-5210**